

Balsamavimas.

Užbalsamuotas kunas — tai kunas, iš mirkytas ypatingame skystime ir išteptas tepalais, kurie su-laiko jį nuo puvimo. Meisteriais balsamavime lavonų buvo senovės ai-giptiečiai. Dar lig sziol stebimės pi-ramidose ir muzejuose mumijoms fa-raonų, numirusių pirm kiturių ir dau-giau tukstanczių metų.

Balsamavimas buvo paslapezia Ai-gipto kunų ir drauge su jais nužen-gė į kapus. Per ilgus amžius žmonės mislijo, kad ta paslaptis nebus nieka-dos atidengta, bet pasitaikė kitaip.

Pradžioje szito szimtmeczio italų mokslininkas, Gerolamo Segato, at-liko kelionę į Afriką, kur jieszkojo lavonų, sudžiuvusių smiltyse, ir pas-kui stengėsi sekti gamtą tame darbe. Bet landžiodamas perdaug po pira-midas teip sugadino savo sveikatą, kad sugrįžęs į tėvynę, numirė, nu-neszdamas į grabą savo paslaptį. Nuo to laiko daugelis tyrinėtojų lan-dė susekti pražuvusį atidenginą Se-gato's. Bet veltu. Visi jų vaistai, kaip arszeniko ruksztis Frankin'o, taszina Ruspini'o ir Grimell'o miszi-nys glicerinos, cukraus ir saletros von Wetter'o arba neužlaikydavo ku-no visiszkai nuo puvimo arba, jeigu užlaikydavo, tai užtai pridnodavo mumijai nenaturaliszką spalvą juodą arba žalsvą.

Tiktai pastarame laikė gar-us Ita-lijos anatomas, Efisio Marini, isz-rado budą balsamavimo, budą nezi-nomą gal ir senoves aigiptiečiams. Marini gali, pagal norą, padaryti kuną kietu kaip akmenį, arba užlai-kyti liauna ir sviežią. Lavonai, už-balsamavuoti budu mokyto anatomo, per ilgus metus užlaiko minksztumą audų ir liaunumą sąnarių. Marini teipgi mirko savo mumijas specija-liszkame skystime ir jam nutinka su-kietėjusiems ir sudžiuvusiems lavo-nams sugrąžinti jų pirminius priva-lumus: ant tokių kunų jis įaskui ga-li daryti tyrinėjimus ir operacijas, kaip ant szviežių lavonų.

Atidengimas Marini'o sujudino vi-są mokytą svieta. Pirmutinius ban-dymus darė italų mokslininkas prie ciecoriaus Napoleono III. Pridavė jis tadą sudžiuvusiai mumijai, iszgu-lėjusiai grabė keletą tukstanczių me-tų, liaunumą sąnarių. Persiėmęs nu-sistebėjimu, ciecorius apdovanojo mo-kytą anatomą ženklų Garbės Legijos ir paliepė savo daktarui, garsiam Ne'lato'ui, isztirti Marini'o atidengi-mą. Nelaton papraszė sugažinti su-džiovintai kojai liaunumą ir min-ksztumą. Kad nebutu kokios apga-vystės, jis pervėrė per kaulą vir-velę su savo paraszu, Marini po ke-

lių dienų sugrąžino kojai minkštumą audų ir liaunumą.

Italų mokslininkas netiktai balsamuoja žmonių lavonus, bet teippat žvėris, žuvis, paukščius ir — augmenis, Akyva yra žiurėti ant pomarinių augalų ir gyrių, užlaikytų nuo puvimo: jie išrodo teip, lyg ką tik butu išimti iš vandens.

Marini teip išsilavino balsavime, kad lavonams gali priduoti skaistu-

mą gyvų, miegančių žmonių. Turi jis mergaitę keturių metų. Žiurint ant gulincios ant lovelės Marytės (toks buvo mergaitės vardas), niekam neateis į galvą, kad ji jau nuo kelių metų negyva; miega — sakys kiekvienas — miega tuo romiu, nekaltu miegelio, kokių gali tikėtis miegoti ypatingos, nesusipažinusios dar su šio svieto vargais...

Anglys grafitas ir deimantas.

Sulyginkite anglis, kurioms kurinate peczių, paiszinėlį išz grafito, kuriuom raskote ir brangiausią vartojama akmenėlį deimantą. Visi matote, kad tie daiktai nepanaszus į viens kitą, kiekvienas iš jų turi kitokias ypatybes: anglis ir paiszinėlis yra minkšti, kadangi jie suteršia jūsų rankas, deimantas gi yra tai kietiausias už visus esančius ant žemės daiktus; anglis ir grafitas, išz kurio dirba paiszinėlius yra nepermatomi, deimantas gi permatomas. Tokį skirtumą tarp tų daiktų užtėmys kiekvienas išz pirmo pamatymo, skirtingų ypatybių tie daiktai turi ir daugiau. Nežiurint vienog ant to, visi tie daiktai, taigi anglis, grafitas ir deimantas yra tai tas pats kuno tik visokiuose pavidaluose. Pirmiausiai pasirodė žemės anglis, išz jų gamta padirba grafitą, išz jo gi deimantą, nors ant tokio padirbimo ir perkeitimo jai reikėjo daugelio amžių. Tikroji sziluma anglių yra didesnė negu grafito, gito didesnė negu deimanto. Kiekvieno kuno dalelė susideda išz daugelio smulkių dalyčių atomais vadinamų. Tappo jau seniaus užtėmyta, kad juo kokia nors kuno dalelė susideda išz

daugiau atomų, juo jo sziluma yra didesnė; tokiu budu išzpuola, kad dalelėse juodų anglių yra daugiau atomų negu dalelėse grafito, o tose vėl daugiau negu dalelėse deimanto. Italiszkas mokslinczius Lurissusekė, kad apart szitų trijų anglių pavidalų, yra dar du kiti. Jeigu aprukinti drucziai įkaitytą, mažiausiai iki 1770 virszui zero C, porporceleną betnepoliruotą, tai jis apruksta anglimis, kurio turi grafito ypatybes. Visai kitokį ženklą palieka anglis jeigu nuo jų apruksta teiposgi įkaitytas bet poliruotas porcelėas: anglis ant jo pavirsziaus padaro puikų veidrodi, kurį galima nuimti, jis yra išz smulkių žvilgančių lapelių ir juo porcelėas buva labjaus įkaitęs, juo tie lapeliai dailiaus žvilga. Tame pavidale anglis lengvai sudega nepalikdamos nė jokių pelenų. Luri persitikrino, kad tasai anglių pavidalas nėra nė anglimis, nė grafitu, taigi mat jau pasisekė padirbti naują visai iki sziol nepažįstamą anglių formą.

Nuo ko paeina, kad anglis apsisiskia tokiose yvairiose formose? Tas paeina nuo to, kad grynos anglis kaipo chemiszkas nesudėtas chementas turi daleles su ne vienodu

daugumu atomų; dalelės tos skiriasi ne tik tai savo svarbumu, bet ir sudėjimu viena kitos: atomai liuosų anglių jungiasi į daleles visokeropai, darydami prie to branduolius ir mazgus, kaip ir anglis esančios organizmuose susijungimuose. Iki šiol nors pažįstame tik tris, o su naujai surastoms Lurio, 5 anglių formas; reikia vienog tikėti, kad gamtoje yra jų daugiau. Skaičius atomų dalelėse grynų anglių yra didžiausias; atomai tie nesusijungę druziai, bet tveria taip vadinamus mazgus; todėl ir anglių dalelės neturi didelio tvirtumo: prie didelio skaičiaus, jeigu prie jų prisigriebia iš oro ogyenas, dalelės pasidalina vėl į atomus. Po įtėkme didelio karsczio daleles iš daugiaus atomų persikeičia į daleles už mažiaus atomų, bet užtai druziaus susijungusios tarp savęs; taigi kitaip sakant, po įtėkme didelio karsczio anglis persikeičia į grafitą. Grafitas sunkiai sudega. Dideliame karsczyje iš paprastų anglių galima padaryti grafitą; dar didesniame karsczyje ir po ilgą įtėkme sutarpintos medegos galima padirbti ir deimantą. Tasai anglių pavidalas susideda iš dalelių, kuriose ne daug yra atomų, bet jie neiszpasakytai druziai tarp savęs susirisę.

Rods perkeitimas vieno anglių pavidalo į kitą dirbtuvėse yra sunkus, bet klausymą padarymo iš anglių grafito ir deimanto galima jau laikyti už iszrisztą; čia reikia tik dar prie to visokių pagerinimų ir iš to galės praktiskai visi ant dirbimo dirbtuvėse deimantų ir kitokių anglių formų naudotiesi. Didžiausi nuopelnai iki šiol ant tos dirvos yra prancuzo Maissano. Specijalizkame sa-

vo paties padirbtame e'ektriskame pecziuje tarpina jis geležį ir anglis drauge ir paskui atszaldo tą masą. Jeigu geležis buvo įkaityta iki 1000 – 1200 virszui zero, tai atauszytoj masoj apart anglių, buvo ir jų grafito forma; dar augsztesnėj temperaturoj, apie 3000 jau buvo vien grafitas ir tai gražuose krisztaluose. Isz atauszytos geležies Maisson atskyre grafitą ir kitokias mineralizskas medegas su pagelba dratų saguezių. Atskirtas tokiu budu grafitas nevīsada buvo vienodas. Juo labjau buvo įkaityta geležis, juo grynesnis ir tvirtesnis buvo grafitas; didesnėj jo dalyj buvo teipogi kitas nuo-zintis hydrogeno. Jeigu geležies temperatūra bus labai augszta, tai apturėsime visai gryną, be jokių primaizymų grafitą. Po įtėkme didelio spandimo grafito krisztalai persikeičia į sutirpusią masą. Nuo grafito netoli jau iki deimantui. Isztikro kurydamas markiai sutarpintą su anglimis geležį, Maisson apturėjo anglis visuose trijuose pavidaduose: truputį grafito, anglių ir juodų deimantų, tik jie buvo smulkus. Taigi mat pamatai ant padirbimo tiesiog iš anglių dirbtuvėse ir brangių deimantų tapo jau Maissono surasti, reikia dabar surasti vien budą padirbimo stambių ir dalių, o tasyk nereiks jau jų žemės gilumose jieszkoti.

Budas pasidarymo deimantų yra visokeropas. Friedel rado deimantą szmotelyj akmens nupuolusiame iš dangaus; akmuo tas buvo iš sieros ir geležies. Todėl Friedel nusprendė bandyti ar nepasiseks jam padirbti deimantą su pagelba geležies ir sieros. Szmote plieno jis padirbo duobę, kurią pripildė geležinėmis druož-

Iėmis ir sujungimu anglių ir sieros ir sandariai uždare. Inkaitinus iki 500, virszui zero siera persigavo per plieną ir padarytojų duobutėj atauszus buvo vien anglis ir smulkios deimanto dulkės. Majorana bandė dirbti deimantą tiesiog iš anglių labai dideliame karštyje ir prie didelio spaudimo, ant ko pritaikė specijatišką prietaisą. Tuom būdu jam teiposgi pasisekė padirbti smulkius deimanto kristalėlius.

Fraug ne-eniai užtėmyjo, kad smulkus deimantai yra paprastame pliene. Kaltame pliene deimanto kristalai yra sutrupėję, bet tiesiog lietame galima visada rasti nors smulkius, bet aiškius 8 briauninio deimanto kristalus. Juo augštesnė temperatūra buvo geležies, juo daugiau jame yra deimantų. Fraug rado teiposgi gražus permatomus

deimantus pecziuje geležies tarpiniui. Dabar Frang tiki, kad pasinaudojant iš didelio karščio ir didelio spaudimo jis galės padidinti daugumą deimantų pliene ir per tai jį padaryti daug kietesniu, negu dabar išdirbamas. Rodosi, kad tie smulkus deimantų kristalėliai esanti pliene ir padidina iš tikro jo kietumą.

Didžiausius iki šiol deimantus pasisekė padirbti Mogatai pasinaudojant atsakancziai iš didelio karščio ir didelio spaudimo. Jo padirbti deimantai buvo rods didesni ir gražesni už visus iki šiol padirbtus, bet visgi jie dar negal didumu lygintiesi su gamtos padirbtais. Yra viltis, kad neužilgio mokslincziai atras būdą dirbinio ir didesnių deimantų.

Didumas prieštvaninių sutvėrimų.

Ne kartą mes paminėjome, kad pasirodžius gyvybei ant mūsų žemės, pirmutiniai gyvuoliai ne buvo panašūs į dabar gyvenanczius: augštesnių laipsnių gyvi sutvėrimai persikeicia greičiaus negu žemesnių; tuli žemesnių laipsnių sutvėrimai gyvenanti didelėse jurių gelmėse dar šiandien ne daug skiriasi nuo tų tos pačios giminės, kurie gyvena labai senose gadynėse, kada tie sutvėrimai atsirado ant žemės.

Ne vienas iš skaitytojų gali paklausti, iš kur galima žinoti, koki labai senose gadynėse gyveno ant žemės gyvi sutvėrimai, jeigu apie tuos praėjusius laikus nėra nė jokių rasų, nuo laikų kada žmonės atsirado ir išmoko rašyti, žemę apgyveno tie pats sutvėrimai, kaip ir dabar, rods kaip kiti iš tų sutvėrimų išny-

ko, bet nepersikeitė, ne paliko savo persikeitusios veislės. Koki seniai ant žemės gyveno sutvėrimai, nuo kurių paeina ir šiandien gyvenanti, parodo su akmenėję kunai tų sutvėrimų randami sėnuose žemės sluogsnuose, kurie dar geriaus užlaikė senų gadynių gyvenusių sutvėrimų kunus, negu dabar parengti muzejai. Mokslincziai tirinėja tuos senovės žemės žievės sluogsnuos ir juose randa pėdas atspausas ir czielus suakmenėjusius kunus tų laikų, kada tie sluogsniai darėsi, gyvenusių sutvėrimų. Sluogsniai tie mūsų žemės žievės dalinasi į keturias gruppas, tos gi į formacijas. Seniausia gruppa yra teip vadinama Archeiszka, ji dalinasi į formacijas Laurino ir Huroniską; toliaus pasidarė Palozoiszka gruppa, besidalinanti į 5 formacijas:

Kambriszka, Siliuriszka, Devoniszka, akmeninių anglių ir Kermiszka. Mesozoizka gruppa dalinasi į formacijas: Triaso, Jurišką ir Kreidinę. Konozoizska gruppa dalinasi į formacijas: trečiaeilinę ir ketvirtailinę, tos gi vėl dalinasi į sluogsnius, pirmutinę į: Eoceno, Oligoceno, Mioceno ir Ilioceno; antroji į: ledinių laikų ir dabartinių laikų sluogsnius. Kiekvienas iš sluogsnių ir formacijų tvėrėsi atsakanciuose laikuose, ant pasidarymo visų iki dabar, kaip apskaito mokslinciai, reikėjo tukstanczių milijonų metų.

Mokslinciai, tirinėdami tuos mūsų žemės žievės sluogsnius, iš iszkastų juose suakmenėjusių gyvenusių tuose laikuose, kada tie sluogsniai tvėrėsi, gyvų sutvėrimų kunų mato, kad pirmutiniai, atsiradę ant žemės gyvi sutvėrimai, taigi sutvėrimai seniausių laikų buvo maži, mažesni nedabar ant žemės gyvenanti tų paczių gu veislių. Apskritai imant, nors vėlesniuose laikuose gyveno ir didesni sutvėrimai negu dabar gyvenanti tų paczių veislių, bet niekur ne surado dar tokių didelių kaip dabar gyvenanczios didžiuvės, kurios priauga iki 100 ir daugiags pėdų ilgio.

Archeiszkių formacijų gruppoj yra vien smulkus sutvėrimai, net priguilinti prie tų paczių veislių mažesni už dabar gyvenanczius. Nedideli sutvėrimai ir kambriszkos formacijos; didžiausi tų laikų sutvėrimai trilobitai ne turi nė masto ilgio. Siliuriszkose formacijose iš liekanų gyvų sutvėrimų randa jau daug didesnius už sziadien gyvenanczius, teip, randa tuose žemės sluogsniuose moliuskų dėžes turinczias mastą augszczio, vėžius gi turinczius 3 mastus ilgio, kas link kaulinių sutvėrimų, kurie atsi-

rado tik pabaigoi tvėrimosi siliuriszkos formacijos, pirmiausiai pasirodė žuvys, bet terp iki sziol surastų, nerado tose formacijose didesnių veislių.

Devonizkos formacijos sluogsniuose randa jau didesnes žuvis ir kitokiūs gyvus sutvėrimus. Kanadoj rado tuose sluogsniuose vabalo sparną, iš kurio matyt, kad iszkėtęs sparnus, nuo vieno iki kitam jų galui vabalas turėjo į pusę masto pločio. Sluogsniuose akmeninių anglių pasirodė sutvėrimai dar didesni: tuose sluogsniuose randa suakmenėjusius vabalus, kurie, iszkėtę sparnus, turėjo suvirszum mastą pločio, ilgio gi buvo $\frac{1}{2}$ masto, vabalus tuos mokslinciai praminė Meganera. Žuvis Dinichthys turėjo jau į 20 pėdų ilgio, o surasta tuose sluogsniuose Amerikoj Girgonichthys buvo dar didesni. Angliniuose sluogsniuose pasirodo jau ir keturkojai, kurių pirmiaus nebuvo, atsirado pirmiausiai driežai, iš kurių didžiausi: Eryops turėjo 10 pėdų ilgio, o Brithopus dar didesnis, nes turėjo apie 14 pėdų ilgio. Medžiai auganti tuose laikuse buvo daug puikesni negu gyvi sutvėrimai.

Triaso sluogsniuose randa jau neiszapakytai dideles baisybes, suakmenėjusius kunus mastodonosaurų, metopiasų; atsirado dinosaurai. Laike tvėrimosi Juriszkos formacijos sluogsnių jurėse gyveno plesiosaurai, pchtiosaurai, pliosaurai, turinti 30 pėdų ilgio. Ant kietžemio gyveno keturkojai driežai (žvėrių dar nebuvo) tokio didumo, kokių dabar niekur nėra, kaip antai brontosaurai turinti 70 pėdų ilgio, o ant lantosaurai net iki 100 pėdų.

Laike tvėrimosi sluogsnių kreidinės formacijos ant žemės ne truko teiposgi visokių baisybių: jurėse gy-

veno dar vis plesiosaurai ir iehtiosaurai, atsirado dar mosasaurai, turinti 70 pėdų ilgio. Ant sausžemio gyveno dinosaurai ir žingeidus iguanodonai, turinti 27 pėdas augščio ir 60 pėdų ilgio, hypselosaurai buvo dar didesni. Tuose jau laikuose ant žemės gyveno baisus lakiojanti driežai neiszipasakyto didumo, kaip autai Ornithocheirus, kurisai su iszkėstais sparnais turėjo 20 pėdų ploczio; nuo jų paeina szios dtenos paukszcziai.

Laikuose darymosi sluogsnų trechiaeilinės farmacijos gyvi sutvėrimai diktai persikeitė, atsirado jau sutvėrimai su sziltu krauju, užtai isznyko diktai szaltakraujų didelių driežų veislių, jų vietoj atsirado rods mažesni, det tie buvo jau augsztesnio laipsnio sziltakraujai žvėrys. Isz pradžių tvėrymosi sluogsnų tos formacijos atsirado paukszcziai, isz jų: Gastornis ir Brontornis buvo didesni už sziađien kur nors ant žemės ēsanczius. Pimutiniai atsiradę ant žemės žindanti žvėrys buvo ne dideli, su laiku, teip kaip driežai senesniuose laikuose, jie ējo vis didyn, teip antai laike tvėrimosi lignito atsirado korifodon turintis 7 pėdas ilgio. Vėliaus, sluogsnuose eoceno ir oligoceno randa vis didesnius žindanczius žvėris; antai titanoterius turėjo jau apie 12 pėdų ilgio, neskaitant nodegos. Didžiausi vienog žvėrys buvo laike tvė-

rymosi myoceno sluogsnų: dinoceras tų laikų turėjo su virszum 16 pėdų augščio ir 20 pėdų ilgio, ne skaitant triubos.

Piloceno laikuose ne truko ant žemės didelių žvėrių, bet jau eina mažyn: Elephas meridionalis tų laikų, kokio kaulus turi Paryžiaus muzejuje, turėjo dar 13 pėdų augščio ir 20 ilgio. Mostodon ne kiek buvo mažiesnis. Pradžioi ketvirtaeilinės formacijos laikų gyveno dar ant žemės dideli szlapiai, bet lediniuose laikuose jie žymiai sumažėjo: antai didžiausi tų laikų mamutai turėjo jau tik 12 pėdų augščio, bet mamutai visgi dar didesni už didžiausius dabartinius ēsanczius ant žemės žvėris.

Dabartiniuose laikuose vandeniai sutvėrimai didesni už žvėris, o tokio didumo kaip dabartiniai didžuviai ne buvo ant žemės niekada; mažinimosi vandeninių sutvėrimų ir dabar ne matyt, užtai sausžemių žvėrys sumažėjo ir mažinasi.

Persikeitus visoms gyvų sutvėrimų formoms iki tų, koki dabar ant žemės gyvena, atsirado ant jos paviršiaus ir žmogus, iszmingiausias terp gyvų sutvėrimų, bet jis nė savo didumu, nė pajiegoms ne pereina ir neperėjo žvėrių, pereina jis visus gyvus sutvėrimus vien savo protu.

(Lietuva).

NAUJAUSI ISZRADIMAI.

Amerikonas Buton iszrado elektriską kalvę, kur ant įkaitinimo geležies nereikia ugnavietės, nė anglių, tą daug geriaus atlieka elektrika. Buton padirbo dvi tokias naujas kalves: vieną didelę, varomą su maszinoms, kitą gi mažą del beturezių,

minamą su koja. Pagal iszradėjo iszskaitymą, nauja elektriska kalvė atseis daug pigians už senasia, kuriuose ant suszildymo geležies reikia anglių ir gerų dumplių ir tai ji ne sulipina gerai dviejų geležies szmotų; pasinaudojant isz elektriskos, szmo-

tai teip sulimpa, kad ne galima nē surasti, kurioj vietoj jie sulipyti.

Kalifornijos pamariuose daro dabar bandavones ant sunaudojimo jurių vilnių pajiegos ant padirbimo tinkancijos pajiegos maszinų varymui. Czia bandavonės duvo gana pasekmingos. sunaudota pajiega oro spaudimo, kokį gindo vilnys mētydamos isz mēdzio padarytą pliatformą. Kiekviena tokia vilnių mētoma pliatforma duoda pajiegą 200 arklių. Tuom tarpumas bandavones daro vien ant isztirimų nesirupindami apie pritaikymą jų tuojaus prie praktiszko sunaudojimo. Kada bus viskas isztirta, tada iszradėjai tuos isztirimus galēs sunaudoti prie praktiszko pritaikymo, bet tas galēs ateiti vėliaus.

Garsus iszraėėjas Tesla padirbo naują elektriszką skalbimo pritaaisą, su kurios pagelba į porą minutų galima iszskalbti labiausiai sutersztus skalbimus. Prie skalbimo nereikia visai muilo, jį užstoja elektika. Atliktos su nauja prietaisa bandavonės buvo kuo pasekmingiausios.

Vilnietis Liwezak, pagarsėjęs jau lygiai Lietuvoj, kaip visoj Maskolijoje visokiais savo iszradima, isisizrado dabar va tį paskirtą ant plaukinėjimo žiemos laike po ledu. Savo iszradimą Liweziak užpatantavo jau Maskolijoje. Atliktos su tą valczia bandavonės buvo pasekmingos. Liwezak dabar dirbdina didelį botą paskirtą plaukimui po ledu.

Vokietis Grossmann iszrado szēnelės, kurias prisiriszus prie kojų, galima teip cziuzinēti ant vandens pa-

virszau, kaip cziuzinēja ant ledo. Szēnelės Grossmanno yra tai 4 metrų ilgio cinkinės dūdeles, kurias prisiriszus prie kojos, lengvai galima cziuzinēti ant vandens pavirsziaus. Atliktos Hallėj ir Berlyne bandavonės buvo su visu pasekmingos, szēnelės atsako visai savo paskyrimui.

Prancuzijos laivynēs užveizda atliko dabar bandavones su naujais didelių kanuolių szuviais, kurie pasirodē teip geri, kad prancuzai ant savo laivų įveda tuos naujus szuvius ir dėl jų teip pakelia prancuziszkos laivynēs vertę, kad ji gali lygintiesi su angliszka. Nauji szuviai yra lengvesni, todėl laivas jų gali paimti po 126 dėl kiekvienos kanuolės, angliszki gi laivai paima vos po 100.

Ant numažinimo visokių skaudėjimų dabar daktarai vartoja kokainą, jį tinka prie operacijų, prie numalszinimo dantų skaudėjimo, teipogi prie jų traukimo. Dabar vokiszki daktarai Eichhorn ir Heinz iszrado ant numalszinimo skaudėjimų kitą vaistą, kurį jie praminē „Nirvaninu“. Nauja medega tirpsta vandenyj, todėl ją galima įczirkasztuoti po oda. Ji rods nuodingesni už kokainą, bet visgi galima įczirkasztuoti be jokio pavojaus pusę gramo. Ji ne tik numalszina skaudėjimą ir tai ant ilgesnio laiko negu kokaina, bet naikina bakterijas, todėl saugoja sužeidimus nuo vietryjimosi, todėl ją vartoja dabar prie chirurgiszką operacijų, priedantų traukimo ir prie numalszinimo jų skaudėjimo.

Amerikonas Charles Hitt padirbo naują lakiojimo prietaisą, su kuria

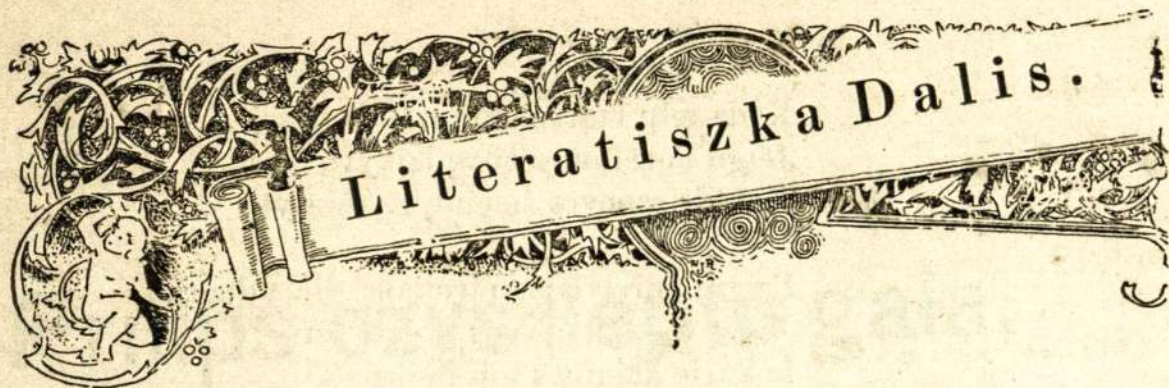
jis tikisi prisigriebti prie siaurinio mitas. Nauja medega tapo iszradė-
žemės poliaus, kas kitiems iki szio-
nepasisekė. Nauja prietaisa turi 12
pėdų augszezio, 10 pėdų ilgio ir 6
pėdas pločio, susideda isz 23 lengvų
plieninių dudų, isz kurių 6 sudėtos
vertikaliskai, 8 horizontaliskai, 9

gi jungia vienas su kitoms. Apa-
czioj tų didelių pritaista valtis, už-
dengta isz visų pusių tinklu nupintu
isz plieninių dratų. Czia yra lengva
maszina turinti 15 arklių pajiegą, ji
teip pritaista, kad reikalauja ketu-
ris syk mažians kuro negu kitos ma-
szinos. Kaip tikt masziną paleidžia,
prietaisa kyla augsztyn. Ta apatini
prietaisa paskirta ant varymo balio-
no, kurisai pritaistas augszeziaus,
jis yra cigaro pavidalo. Tuom jis
skirirsi nuo paprastų balionų, kad jo
viduryj yra mažesnis balionas pripil-
dytas oro, Prietaisa ta jan padirbta
ir yra East Trentone; iszradėjas daro
su ja bandavones.

Australijoje iszrado naują explo-
duojancią medegą, turincią daug
didesnę ardancą pajiegą negu dina-

mitas. Nauja medega tapo iszradė-
jų praminta „Kallenitu“. Isz trau-
ją isz lapų auganczių Australijoje gu-
minių medžių. Prie bandavonių pa-
sirodė, kad „Kallenito“ ardanti pa-
jiega yra keturis kartus smarkesni
negu dinamito.

Drezdeno daktaras Edward Fried-
rich isz sovo tirinėjimų persitikrino,
kad jurių liga, kuri teip kankina ne-
įpratusius keleivius, paeina nuo
akies, o ne nuo ko kito. Ant neda-
leidimo apsirgimo d-ras Friedrich už-
manė, idant keliaujanti jurėmis ne-
sziotų szviesiai raudonus akuliorius,
kurie juos apsaugosę nuo įpuolimo į
jurių ligą. Kapitonai vokiszkų gar-
laivių pasirupino atsakantį skaitlių
tokių stiklų ant iszbandymo jų ant
keliaujanczių pasažierių ir kaip sako,
raudoni akuliorai isztikro turi didele
įtekmę ant jurių ligos, nesziojanti to-
kius akuliorus į ligą neįpoula. Isz
bandymai vienog dar nepasibaigė,
kada susirinks daugians faktų, tąsyk
galima bus spręsti apie tikrą vertę
raudonų akuliorių. (Lietuva).

GRAŽINA.

Lietuviszka apysaka.

Parašė Adomas Mickevyčius.

Verte Fr. Jonas.

— Taša —

Atmenu dailiai ir tėvas tavasis,
Nors augščiaus nuomones laikė savasias,
Bet iš makštų pakol kardą ištraukė.
Pirm, senesniusius į rodą vis šaukė.
Teip aš, už stalo sėdėdamas, tankiai
Savo mislis atvirai jam išdėjau;
Todėl atleiskie ir šiadien nuolankiai,
Kad tavę persergėt išidrasėjau. —
Budamas senas, su planku žiloku
Atsitikimų datyriau visokių;
Bet ne'tsargum's šios kelionės, bijausi,
Jog nelaimingai labai baigtis gali,
Jeigu į Lidą dabartės keliausi,
Tau pagal tiesą prigulinčią šalį,
Minkie, jog tas antpuolimas galētu
Mus su Lidėnais suarzinti dručiai —
Likties po tam, budu karės, turētu
Vieni kaip ponai, kiti kaip vergučiai.

O žinia aplink tuoj grudus pasėja,
Žmonės brandina juos mislim neliove,
Misliu brandina, melu užakėja...
Vaisių toks grudas išduot gali kartų,
Kurs arzin meilę ir mažina šlovę.
Tulas nežinaš tuojaus mus nutartu,
Esant plėšikais. Netoks papratimas
Tarpe valdonų senoveij giliojo'
Praboczių mūsų szaiij' ponavojo.

Kada teip budavo kraustytis imas,
Jeigu norėtum senovę laikyti,
Teikkis senovės žmonių paklaudyti.

Prigul kareiviams pirmiaus' žinią duoti,
Jogei visi, ką čionais mieste asti
Ir kurie kaimuos toli išsibastę,
Veikiai į pylį sueitu ginkluoti.
Vienus galėsi iš tų, kaip pats geisi,
Vietoj sargybos palikti prie savęs;
Kitus, po mano valdžia atidavęs,
Kad ir ryt'-rytą kelionėn išleisi,
Su kunigais, vaidilučiais garbingais,
Su daigtais karej, puotoj reikalingais.
Laimingiaus eitus', kad dailiaus neduotu
Ir kad nė valgyt, nė gert nestokuotu.

Nės laike karės nevien prasti žmonės
Ir vyriausybė midum smaguriauja,
O kunigaikštiškos rankos malonis
Ateitę gerą visad pranašauja.
Sen's paprotys, siekęs gilią senovę,
Jį tusim švęsti per amžius neliovė".

Baigė kaibėjęs, aptyko, nurimo,
Bet vėl tuoj tarė lange atsistojęs:
Jotis prie bokšto matyt koks ten rymo,
Štai ir kiti du po žirgą vadžiojas...
Siuntiniai Vokiečių. Liept juos pašaukti?
Ar tur ant kiemo atsakymo laukti?

Taręs nuo lango vėla atsitraukia,
Vėl savo kalbą ir šėip ir teip varto:
Teip kunig ikštį neliaudam's kvošt, laukia,
Kad apie siuntinius ką prasiatartu.

Lietavor's taria: — Jei kad atsitinka,
Juog terp dalykų kuopavojingiausių
Savo padonų rodos kartais klausiu,
Tavosios rodos labjaus' man patinka:
Tu visame iš musiškių pirmiausias:
Jaun's ēsi karėj, rodoje seniausias

(Toliaus bus).

Prilips ožys liepto gala.

Drama penkiuose aktuose.

(isz žmokių gyvenimo).

(Pagal L. Tolstoj) parasze Gulbiniszių Antanas.

AKTAS PIRMASIS.

ŽMOGYSTOS:

— Tąsa —

M i k a s (sau po nosia). Tai dabar prikibo. (Garsiai). Ką čia jums prisipažint? Sakau, nieko nežinau ir povisam. (Su piktumu). Dievaži, (muszasi į krutinę) nieko terp mudviejų nebuvo; galiu prisiegti, kad nieko nežinau. (Visi tyli). Argi tai ne pikta? Ims, mat, irprivers manę ženytiš!... Ar tai asz koks vaikėšas, ar ką?

R o ž ē . (Andriui). Kvailys tu man daugiaus nieko. Ką tik tau kas pazaunys, tai tu ir tiki. Tik be reikalo užsi- puolei ant vaikino. (Petruui). Tai ką čia daugiaus ir sznekē- ti? Tegul Mikutis da ant metų liks pas jus, o tu mudviem, sa- kau, bulvukių pridēsi.

P e t r a s . Na, tai kaip gi dabar dēde?

A n d r i u s (ploja liežiuviu, sunui). Oi žiurēk, Mikai, kad nereiktu, ot graudintis. Kad nekristu vargdienēs asza- jos tau ant galvos.

M i k a s . Nēra ko čia žiurēt.

K a t r i u k a . Bėgsiu Mamai papasakot. (Iszbēga).

R o ž ē . (Petruui). Tai ir visada, szirdele, su juom teip: kad ką užsispyrē, tai jau neiszkalsi tu jam isz galvos. Tik be reikalo tavę užtrukdēme.

P e t r a s . Tai kaipgi, dēde?

A n d r i u s . Tai kagi jau, ot, daryti. Asz vaiki- szio, ot, nē nevercziau; tik, sakau, kad ir merginos, ot, kitą sykį nenuskriausti.

R o ž ē . Szneki tu man nē szį, nē tą. Kaip buvo Mikutis pas gaspadorių; teip tegul ir bus.

P e t r a s . Na, tai kaipgi, tai da ant metų?

A n d r i u s (atsidūsdamas). Tai ką jau, — tegul, ot, liks.

R o ž ē . Tai da, szirdele, ant metų; nuo Kalėdų. Alga tegul toj pati liks, o ką bulvukių, tai jau labai gražiai praszome. (Agnieszka įeina su Katriuka ir eini prie darbo).

P e t r a s . Tegul jau ir teip bus, — nēra ką czia ilgai derėtis. — O dabar eisime į karczemą ant magaryczių, ar ką? Eiva, dėde, iszmesiva po mažiukę.

A n d r i u s . Negeriu, Petruti, negeriu, ot, tos smarvės.

P e t r a s . Na, tai nors ala us iszgersi.

A n d r i u s . Ką alų, tai teisybė, alų tai, ot, geriu.

P e t r a s . Ir moterys iszgers po stiklą. O tų, Mikai, gyvulius apžiurėk ir sziaudus kluone pagrėbstyk.

M i k a s . Gerai, gerai. (Visi iszeina, pasiliekti vienas tik Mikas. Temsta.)

M i k a s (užsideddamas papirosą). Tai užsipuolė: sakyk ir sakyk tu jam, kaip su mergoms jovyjaisi. Lauk tik, imsiu tau teip ir iszpasakosiu! Ženykis, sako, su jaja. Labai man reikia ženytis; asz ir teip gyvenu sau geriaus, nē su paczia; net dyvyjasi žmonės. — Ir kaip tai asz ėmiau ir pasibažinau, — tarytum kas į szoną stuktelėjo, — tai teip su sykiu viską ir nukirtau. Baisu, sako, už neteisybę bažintis. Zaunos, daugiaus nieko. Vistiek, ką nusispjausi. Žinia.

A g o t a (įeiną, nusivelka sermėgą ir eina į kamaraite). Tu nors žiburį užžiebtum.

M i k a s . Ar kad tavim gērėtis. Asz ir patamsia tavę įžiurau.

A g o t a . E, ima tavę bala.

K a t r i u k a (įbėga. Mikui pakugždomis) Mikai, eik, tavę szaukia.

M i k a s . Kas szaukia?

K a t r i u k a . Ugi toj Marė, ką, andai buvo atėjusi. Laukia ten už tvarto.

M i k a s . Meluoja?!

K a t r i u k a . Isztikro laukia.

M i k a s . Ugi ko jai ten reikia.

K a t r i u k a . Liepē tau ateiti. Tegul, sako, ateina Mikas. Susimildama, sako, pavadink tu ij. Man, sako, labai reikia su juom pasznekēt. Ji jau seniai laukia. Eik.

M i k a s . Da, ima ją dievai; ko asz ten eisiu?

K a t r i u k a . Sako, jei jis neateis, tai, sako, asz pati ateisiu į pirkczą. Isztikro, sako, ateisiu.

M i k a s . Nebijok, pastuksos ir nueis sau.

A g o t a (ateina isz kamaraites su kuodeliu). Kas ateis į pirkczą?

M i k a s (juokdamasi). Ugi jaunikis pas tavę.

A g o t a . Pliauszki tu man nē szį, nē tą.

M i k a s . Isztikro. Žinai tą Kreivosios Vaszkelij?

A g o t a . E, ką czia su tavim arzįsiesi (Nueina į kamaraitę).

K a t r i u k a . Mikai, dirstelek! (Žiuri per langą) Ugi isztikro ateina! Asz iszbēgsiu. (Iszbēga).

M a r ē (įeina). Ar tai jau teip, Mikai?

M i k a s . Ką czia tau „teip“?

M a r ē . Tai jau nenori nē žinot manęs!

M i k a s . Na ko czia atėjai?

M a r ē . E, Mikai!

M i k a s . Navatna tu man... Kogi atėjai?

M a r ē . Mikai!

M i k a s . Mikai, Mikai! Asz ir be tavęs žinau, kad asz Mikas. Ko czia tau reikia?

M a r ē . Tai jau nori iszsižadēt manęs’.

M i k a s . Ką czia tau iszsižadēt? Zauniji nē szį nē tą. Stukso už tvarto, siuntinėja mergisczą.... Neiszėjau, tai, matyt, man tavęs nē nereikia. Na gali sau ir eit.

M a r ē . Nereikia! Dabar tai jau tau nereikia! Ar tai jau tu užmirszai, ką man pernai prižadėjai?

M i k a s . Nieko asz tau neprižadėjau. Jau nē pati nežinai, ką szneki. Tai tu, matyt, ir tėvui prizaunijai. Eik sau susimildama.

M a r ē . Argi tai asz to tikėjausi nuo tavęs? Kuom gi asz prasikaltau, kad tu teip su manim darai?

M i k a s . Nēra ką czia su tavim arzintis. Eik tik sau! E, tai kvaile!

M a r ē . Ne tiek tai man szirdį skauda, ką tu apgavai manę, kiek tai, ką tu dabar teip su manim darai, ką tu pametei manę dėl kitos. Žinau dėl ko! ..

M i k a s (įszirdęs, eina prie jos) E, ką czia su tavim ilgai sznekėti, — vis tiek isz to nebus nieko gero. Eik sakau, tau, ba!...

M a r ē . Na ką „ba“? Ką, ar nori muszt manę? Tai muszk! Ko snukį atgręžei? E, Mikai!

M i k a s . Kad negražu, da žmonės pamatys. Ką czia dovanai burną auszint?

M a r ē . Tai jau, sakai, ir povisam. Kas buvo, tai, sakai, jau prazuvo. Na Mikai! Kaip akį saugojau asz savo mergystą. Prapuldei tu manę, apgavai, nepasigailėjai vargdienės (verkia)... suėdei tu manę. Ima, tavę dievai; asz neturiu piktumo ant tavęs. Paminėsi manę į aminėsi; Mikai pasilik gi sveikas, jei jau teip. Paskutinį sykėlį lik sveikas. (Nori apsikabinti jį ir pagriebia už galvos).

M i k a s (nesiduoda). E! nuo tavęs neatsikratysi! Neini, tai asz pats iszeisiu. Kad nori, tai buk sau czia.

M a r ē (surinka). Žveriē, tu! (Duryse). Neduos tau Dievas laimės. (Iszeina verkdamą).

A g o t a (iszeina isz kamaraitės). Szuo tu man, Mikai, daugiau nieko.

M i k a s . Ugi tau ko reikia?

A g o t a . Kaip ji suspigo! (Verkia)!

M i k a s . Ko tu dabar kniauki?

A g o t a . Apgavai tu ją, szuniē tu! (Nueina į kamaraitę).

M i k a s (patylėjęs valandėlę). Tai da n'iszmanėlē! Ir gerai gi pasiaust su szitom's merginom's, ale kad tik kiek su jom's, tai paskui nors bėgk!

UŽDENGIA.

ANTRASIS DALYKAS.
ŽMOGYSTOS.

Petras, Agnieszka, Agota, Katriuka, Mikas. Rožė, Ku-
ma — susiedė, 35 metų ir Jieva Mailiene — Petro sesuo, 37
metų.

Graži pavasario diena. Raszytinių pirkczios iszlauko,
sziek-tiek inkampiai. Tiesiog – pryszakinis szonas gyvena-
mojo galo pirkczyų; truputį po kairei — priemenios durys,
pasienyje suolelis, po tiesiai — galas pirkczios, dalis kiemo
ir vartai, ties galų pirkczyų. Pasieniuose ir ant kiemo visoki
rykai ir baldai.

Agnieszka galė pirkczios daužo ir džiausto ant tvoros ir
ant virvuczių drapanas, audeklus ir verpalus.

A g n i e s z k a (apsistoja ir klauso). Bumba kas-žin
ką. Tur but' vėl nevidonas iszszliaužė isz lovos. Agota a-
teina su naszcziais). Szaukia! Eik', paklausk', ko jis nori?
O, rėkia!

A g o t a . O tu tai negali.

A g n i e s z k a . Eik' tik. (Agota nueina in pirkczia).
Ai, iszdžiovino jis mano galvelę. Tai gaiszena nesako, ir
gana. Ar tik priemenioj' nevidonas kur neinkiszo! vakar,
macziau, szliaužiojo. O pas savę, rodosi, neturi. Dabar
jau nē pati nežinau, kur jis galėjo juos padēt'. Da gerai, ką
nors isz namų kur nenudavė. E, kad tai radus! Ką czia da-
bar daryt'? Tik galvoj užia! (Agota iszeina, iszdamasi ske-
petą). Ugi kur eisi?

A g o t a . Ugi in Mailius, liepė tetą pavadint'. Sako,
nori atsisveikinti su jaja.

A g n i e s z k a (iszsigandus, sau po nosia). Dabar tai
jau povisam. Ataduos sesutei pinigų. Ką czia dabar da-
ryt'? Ai!...

(Agotai). Neik', asz pati nueisiu, o tu eik' velyt' velēt'.
Ba ir iki vakarui neiszvelėsi.

A g o t a . Ale kad tētė man liepė.

A g n i e s z k a . Eik' tik velēt'? Asz pati pavadįsiu.
Marszkinis neužmirszk' paimti nuo tvoros.

A g o t a . Ale tu žiurek', kad pavadintum,

A g n i e s z k a . Sakau tau, pavadįsiu. Ugi Katrė kur?

A g o t a . Ugi žasukus gano.

A g n i e s z k a . Tai paszauk' ją. Neims galas žasukų. (Agota suima marszkinius ir nueina. Agnieszka viena). Ką czia dabar daryt'? Nepavadįsi, tai pyks, o pavadįsi, tai ir ataduos jai pinigų. Jau nė pati nežinau. Tik galva kvaista (daužo drapanas).

R o ž ē (ateina su lazduke ir naszulėliu). Padėk' Dieve!

A g n i e s z k a (atsigrežia ir isz džiaugsmo suploja rankom). Tai netikėtai, tetute, ir teip in patį sykį.

R o ž ē . Na, ką, rutele?

A g n i e s z k a . Jau, tetute, net galva apsisuko, — nežinau nė ką daryt'.

R o ž ē . Tai da' taviszkis vis kapanojasi?

A g n i e s z k a . Taigi, — nerenka nevidono galas ir gana.

R o ž ē . O ar tik neatadavė kam pinigų?

A g n i e s z k a . Tai gi, tetute, liepė Mailienę pavadint'. Matyt, su pinigais nori ką padaryti.

R o ž ē . Tik ne kam ir vadįs. Ale ar tik jau kam neatadavė?

A g n i e s z k a . Kam gi būtų galėjęs atiduoti. Asz jau, rodosi, nė isz akių jo neiszleidžiu.

R o ž ē . Tai kurgi pinigai!

A g n i e s z k a . Kad nesako nevidonas, — asz, rodosi, kaip jau nekvotinėjau. Maryt, vis kaiszioja isz vieno daigto in kitą. O ir nuo tos Agotos tai niekaip negali atsi-kratyt', vis kaip uodega sekioja į askui. žiuro, ką asz darysiu. Jau, žinai tetute, net viskas pasidarė man nemiela.

R o ž ē . Oi, žmonele žiurėk'! Nudės kur pinigų, tai paskui visą amželį gaudįsiesi. Iszvarys tavę podukrė isz namų ir povi-am. Graužeisi tu, rutele, graužeisi už to savo gaiszenos, o ant galo tai da' reiks ir su krepszeis eiti.

A g n i e s z k a . Ką jau, tetute, ir sznekėt'. Iszdžio-vino mano galvelę. Jau nežinau, nė už ko griebtis, nė ko pasiklausti. Užsiminiau andai Mikui, tai bijosi ir kisztis. Tik vakar tai pasakė, kad pinigai turi but' lovoje po sziaudais.

R o ž ē . Taigi ar žiurėjai?

A g n i e s z k a , Kad negali, tetute — jis vis lovoje. O man rodosi, kad jis juos kaiszioja isz vieno daigto į kitą.

R o ž ē . Tu rutele, nežiopsok'! Pražiopsosi, tai pas-
kui gaudisiesi. (Pakusztomis). Ugi drutosies arbatės ar
davinėjai?

A g n i e s z k a . Ima ją... (pamato kumą ateinant
ir nutila).

K u m a (eina pro pirkčią ir klauso. Agnieszka). Ku-
mute, a kumute! Taviszkiš lyg szaukia.

A g n i e s z k a . Dane, kumute, — tai jis teip kos-
ti: lyg kad ką szaukia. Labai jau jis sumenko.

K u m a . (Eina pas Rožę). Ar isz namu, tetute?

R o ž ē . Isz namų, rutele. Atėjau, mat. Mikuczio at-
lankyti. Vis gi rupi nors pasimatyt' su suneliu.

K u m a . Tai žinia, rutele. (Agnieszka). Norėjau,
Agnieszkėle, pradėti audeklus baltinti, ale sakau, da' bus per-
anksti.

A g n i e s z k a . Ugi ko, szirdele, ir skubintis? Su-
spėsi.

R o ž ē . Tai, sakai, rutele, kunigėlį jau važiojote?

A g n i e s z k a . Taigi. — parvežė Mikas subatoj'.

K u m a . Žiurau asz tada, tetute, in jį ir dyvyjuos
kaip da' jame ir gyvastis laikosi: in szipulėlį nabagas sudžiu-
vo. O andai tai jau pradėjome ir marinti, — jau ir litaniją
ēmėme kalbėt'.

A g n i e s z k a . Tai vėl, tetute, atsigaiivelėjo ir ėmė
szliaužioti po pirkčią.

K u m a . Tik Agnieszkėle, tu ir privargai su savo li-
goniu. Neduok' jau, Dieve, marinti teip per visus beveik
metus.

A g n i e s z k a . Jau rodosi, kumute, velyt Ponas
Dievas atsiimtų jį pas savę.

R o ž ē . Ale ir naszlės, rutele, sunki dalelė. Kas ki-
ta da' jaunystoje, o ant senatvės tai jau neduok' Dieve atsi-
sėst in naszles suolelį. Ai, toj senatvė! Ui, rodosi, ne
kas-žin kokis czia toľumas, o jau kojų nė nepakeliu. Ugi
Mikutis kur?

A g n i e s z k a . aria. Sėskis, tetute, atsilsėk'. Arbatukės iszgersime.

R o ž ē (sėdasi ant rąsto). Ir pailsau gi rutele. Tai gerai, rutele, ką kunigėlį parvežėt', negali žmogus žinoti, kada jį ponas Dievas paszauks ant savo baisaus sudo.

A g n i e s z k a . Žinia, tetute.

R o ž ē . O Rainiuose, rutele, tai veseilią pereitą nedėlę iszužė.

K u m a . Nesvietiszka, pavasarį veseilią.

R o ž ē . Taigi nedovanai, mat, sako, kad naszlys tai ir per rugiapjutę ženytyši. Mus', Katilius paēmė, mat, tą Gavieniutę.

A g n i e s z k a . Na tik ant galo ir ji rado sav vyrą!

K u m a . Tur' but', tetute, da' ir su vaikais tas naszlys?

R o ž ē . Ugi, rutele, net ketvertas. Ar-gi gera už tokio ir ejty?

K u m a . Tai tiesa, tetute, gera ant vaikų nelabai nė eis. Ar turi da' nors kiek lauko tas Katilius?

R o ž ē . Turi neva daržpalaikį, pusantro margo.

K u m o s v y r o balsas. Magde, a Magde! Ugi kur tavę velniai tranko? Eik', kiaulę paszerk'. (Kuma nu eina.

R o ž ē . (Iki nenuėina kuma szneka garsiai). Taitokia tokele. Dabar mano senis nors negrausz jau Mikucziui galvos. (Pakusztomis). Na, jau nusivilko. Tai drutosios arbatukės, sakai, jau davinėjai?

A g n i e s z k a . Dajau butum, tetute, velyt nė neužsiminusi. Vistiek nemirsza. Tik slogą sau ant szyrdies pasidariau. Ir kam tu insiulei man tą bjaurybę?

R o ž ē . Dėlko-gi, rutele, bjaurybę? Tai tikriejie miego milteliai, — dėlko jų ir nepasiulyt' gerai žmonai?

A g n i e s z k a . Da asz ne apie miego miltelius szneku, ale apie tuos baltuosius.

R o ž ē . O baltieji, rutele, tai nuo visokių ligų gydo.

A g n i e s z k a . Aa, gražiai gydo! Net szirpuliai ima, kaip tik atsimįsi tą arbatą.

R o ž ē . Tai ar daug gi sykių darei?

A g n i e s z k a . Sykį.

R o ž ē . Na ką, ir nepažino?

A g n i e s z k a . Inberiau asz jam žibsnuką in arbata, — truputį lyg karsteli. Paragavo jis tos arbatos: jau, sako, man ir arbata negardi. Ligoniu, sakau, tai viskas ie g a r d u . Ir teip, kad tu žinotum, pasidarė man baisu, kad, rodosi nors in žemę listum.

R o ž ē . Ugi ko czia rutele, bijoti?

A g n i e s z k a . Ir dabar, kad tik atsimįsi tą arbata, tai, rodosi, peiliu kas szirdį perveria. Kam, tai tu man davei tas prakeiktas žiurkžoles!

R o ž ē . Dajau, ką tu rutele, szneki? Bijok' tu Dievo. Tai tu, matyt, jau ant manęs nori viską suversti. Žinote asz nežinau jokių žiurkžolių; jei kaip, tai asz prisieksiu, kad nedavinėjau tau jokių miltelių, kad niekad nė negirdėjau, kas tai tos žiurkžolės. Tu, žmonele, sav žinokis. O kad ir pasakytum ką ant manęs, tai lyg tav kas tykėtų. Ant tavo vietos tai galas žino, ką gali padaryti: podukrė pusgalvė, vyras sužlugęs, nors žmogus skandinkis.

A g n i e s z k a . Kad asz, tetute, nė nesigįsiu. Abudu mudu] jau tik negaliva gyventi: ar jam turiu galą padaryti, ar pati kada pasikarsiu.

R o ž ē Tai gi nėra ka, rutele, nė žiopsot'. Pagrioski-va gerai pinigų, o paskui ir nugirdysiva arbatuke.

A g n i e s z k a . Ui, tetute, baisu; net sziorpulys ima! Velyt jau pats padvėstų. Tik reiks už tai atsakyt' priesz Dievą.

R o ž ē (inszirdusi). Ugi jis tai dėlto nesako kur padėjo pinigus? Ar tai jis nori nudėt' juos kur, kad jau niekam netektų? Dieve saugok', tiek pinigų ir turėtų ant niekų nueiti. O jis tai jau, sakai, gerai daro? Tai tu czia jo dabar, žinai ir žiurėsi?

A g n i e s z k a . Jau ne pati nežinau.... Tik galva sukasi.

R o ž ē . Ko nežinai? Viskas jau, rodosi, kaip ant delno. Pražiopsosi dabar, tai paskui visą amžį grandįsiesi. Ataduos Mailienei pinigus, o tu ant senatvės szmidrensi su krepsziais

A g n i e s z k a . I! Beje, tetute, — ugi asz ir užmirszau, ką liepė Mailienę pavadint'.

R o ž ė . Tik susimildama nesiskubik', – užkaišk' pirma samavoria. Pagirdysiva mudvi ji arbatuke, tai nebijok', ir pinigų rasiva.

A g n i e s z k a . Ai, kad tik nebutų bėdos.

R o ž ė . Kokios čia tav bėdos?! Tu, tur' but', nori pamatyti, kaip tavo pinigai nueis in svetimas rankas. Tik daryk, ką sakau.

A g n i e s z k a . Na, tai eisiu samavoro pastatyt'.

R o ž ė . Eik', eik', rutele! Daryk', ką reikia, kad paskui nereikėtų gailėtis. (Agnieszka nori eiti). Tik žiūrėk', Mikui nieko nepasakok'. Dieve saugok', dažinotų jis ką apie tuos miltelius, tai kas-žin' ką padarytų. Jis, rutele, ir parsziuko nepaskerstų, tokis jau minksztaszirdis. Nepasakok' jam, kad nebutų paskui bėdos. (Persigandus nutilsta. Ant priemenios slanksczio pasirodo Petras).

P e t r a s (stverdamasi už adverijos išszliaužia už durų). Silpnu balsu). Agnieszka! Ai!... Nedasiszauksi tu jos. Agnieszka, kur tu? Ai!... (Sukrinta ant suoloelio).

A g n i e s z k a (ateina iš užkertės). Ugi ko išlindai? Negalėjai sav gulėt'?

P e t r a s . Ar nuėjo Agota tetos pavadint'? Ai, sunku man.... Jau tur' but' mirsiu.

A g n i e s z k a . Kad Agota neturi kada, nuėjo velėt'. Palauk' apsižiurėsiu, tai pati pavadysiu.

P e t r a s . Tai paszauk' Katriuką.... Kur ji? Ai Dieve!...

A g n i e s z k a . Liepiau Agotai paszaukti.

P e t r a s . Ugi kur Katriuka?

A g n i e s z k a . Ugi galas žino, kur ji ten trankosi.

P e t r a s . Ai, netrivoju... Vidurius degina,.. lyg peiliu skrodžia. Ai!.. Pametė mane kaip szunį.... nė gert nėra kam paduoti... Ai!... Paszauk' Katriuką...

A g n i e s z k a . Ugi ve ir ji atbėga. Katre, eik', tėtė szaukia. (Katriuka atbėga, Agnieszka vėl nueina pas Rožę už kampo).

P e t r a s . Nubegk', duszele, in Mailus, pas tetą.... Ai!.... sakyk', tėtė praszo, kad ateitų... labai reikia... Ai!

K a t r i u k a . Tuo!

P e t r a s . Palauk'. Pasakyk', kad greičiaus ateitų.. Sakyk', tētē miršta.... Ai!....

K a t r i u k a . Tuoį', tik skepetą pasiimsiu. (Nubėga).

R o ž ē (mirkcziodama). Na, rutele, dabar tai apsisuk'. Eik' in pirkczia, visur iszkrėsk', iszgriosk'. iszžiurėk', o asz tuom' tarpu pas jį apgraibįsiu.

A g n i e s z k a . Dvieje, tetute, tai vis tik nors drąsiaus. (Eina pas Petra). Ar neužkaist' samavoro? Ve ir teta atėjo, tai sykiu iszgersite.

P e t r a s . Gali užkaist'. (Agnieszka nueina in priemenia).

R o ž ē (eina pas Petrą). Tegul bus pagarbintas. Tai da' vis, Petruti, nesitaisai? O mano senis tai teip jau tavęs gailėsi, — eik', sako, nors atlankyk' žmogų.

P e t r a s . Jau asz, tur' but', nė nepasitaisysiu. Ai!...

R o ž ē . Ugi dėlko, szirdele, ir nepasitaisysi? Sveikata žmogaus rankose Pono Dievo. Ve, mus' sodžiujė vieną žmogelį tai jau suvisai buvo numarinę, o paskui vėl ėmė ir atsigaivelėjo. Dabar jau suvisai beveik sveikas.

P e t r a s . Jaucziuosi, kad sziaudien jau mirsiu.. Ai!...

R o ž ē . Atsidėk', Petruti ant Dievo valios. Sakė, iszsispaviedojai, priėmei szvencziausius sakramentus. Tegul stojasi Jo valia szvencziausia. Žmona tavo dievobaiminga, — jei numirsi, tai ir palaidos gražiai ir ant miszių duos už dusią. O ikikolei, tai Mikutis galės prižiurėt' gaspadorystos.

P e t r a s . Tai gi kad namų nėra kam palikti.... Pati vėjavaikė, ne gaspadorysta jai rupi. Mergiszczia perjauna nieko da' neiszmano. Vargau, vargau, visą amžį, sukrupszcziau szioķį-tokį turtelį, o dabar viskas nueis ant vėjo.... Ar gi tai negaila (szniurkszczioja).

R o ž ē . Jei pinigų norėtum, Petruti, pas ką padėti...

P e t r a s (atsigriždamas in priemenia, Agnieszcai). Ar nuėjo Katrė pas tėtą?

R o ž ē (sav po nosia). Tai užsiminiau!

A g n i e s z k a (isz priemenios). Nuėjo. — Eik' in pirkczia, ar ką, asz nuvesiu.

P e t r a s . Palauk', pasėdėsiu lauke. Troszku man pirkczioje... Ai!.. Sunku man,... vidurius degina... Ai!.. Jau velyt greicziaus numirti.

R o Ź ė . Ir sudžiuvai gi tu, szirdele tu mano, in szipu-
lėlį sudžiuvai, net gaila ir žiurėt'. Teisybę sako, kad liga
tai ir drucziausia inveikia. Nieko ji nevidonka nežiuro.
(Petras atsiloszia in sieną ir užmerkia akis).

A g n i e s z k a [iszeina isz priemenios.] Na ką, ar
eisi in pirkczią? Niekaip tavęs nesulauksi. Petrai, a Petrai!

R o Ź ė (atsitraukia nuo Petro ir moja pirsztu Agniesz-
ką). Na ką?

A g n i e s z k a (eina pas Rožę). Visur, rodosi, isz-
jeszkojau, nėra!..

R o Ź ė . Ugi lovoj žiurėjai?

A g n i e s z k a . Žiurėjau, — nėra. Ar tik kamaro-
je kur neinkiszo. Vakar ir ten landžiojo.

R o Ź ė . Tik jeszkok', susimildama jeszkok'. Visur
iszgriosk'. Jau, tur' but', sziaendien ir pats pasimirs: nagai
tik pamėlynavę, burna pajuodus', kaip žemė. Ar samavoras
da' neužvirė?

A g n i e s z k a . Jau pradedo virti.

M i k a s (pareina per vartus isz lauko ir eina pas mote-
ris; jis nemato Petro, Rožej. Tegul bus pagarbintas. Svei-
kos — drutos, mocziute. (Bucziuoja jai ranką). Ar sveikas
tėtukas?

R o Ź ė . Sveikas, suneli. Tai da' abudu krutava iki
kolei.

M i k a s . (Agnieszkai). Na, ką gaspadorius?

R o Ź ė . Nerėk', ana ir jis sėdi pas duris. (Rodo
ranka).

M i k a s . Ugi tegul sav sėdi. Ką tai kenkia?

P e t r a s (pramerkia akis). Mikai!.. eik' szę!.. (Mi-
kas eina pas Petrą, Agnieszka kusztasi su Rože). Ugi dėlko
teip auksti parėjai?

M i k a s . Kad jau užariau.

P e t r a s . Ugi iszmetinę ar užarei?

M i k a s . Kad labai, dedute, toli.

P e t r a s . Toli! Tik isz namų bus da' toliaus. Da-
bar dėl to vieno sklypelio reiks pusę dienos sugaiszuoti Rei-

kėjo jau sykiu pabaigti. (Agnieszka klauso už kampo.)

R o ž ė (eina pas Petrą). Ugi dėlko, suneli, tu teip darai? Matai, vaikelį, gaspadorius serga, tai gi tu turi užvaduoti jį, kaip dėl savęs turi viską daryti. Ar gi ne teip asz tavę, vaikelį, mokinau?

P e t r a s . Tai nors bulves iszimk' isz rusies... Ai!.. Moterys iszrink... Ai...

A g n i e s z k a (sav po nosia). Tai tav, — tuoj', žinai, ir puolوسي! Matyt, nevidonas nori vienas pasilikti, — vėl kisz kur pinigų.

P e t r a s . Ba neužilgo reiks ir sodinti... Ai!... O bulvės suszutusios... Ai! netrivoju! (Keliasi).

R o ž ė (pribėga ir pagriebia jį už pažasciu). Ar in pirkczia, Petruti, eisi?

P e t r a s . Nuvesk'. (Atsigrežia) Mikai!

M i k a s (sziurkszcziai). Ko da' ten?

P e t r a s . Jau mudu nepasimatysiva... Mirsiu szian dien... Ai!... Atleisk' man, jei kada supykdyčiau tavę.. Žodžiu kokių užgavau... Ai!.... Atleisk' man....

M i k a s . Nebuvo, dedele, už ka man ant jus' pykti.

R o ž ė . Ai, suneli! tu tik suprask', ka gaspadorius sako.

P e t r a s . Atleisk' man.. Visi mes grieszni. (Sziurkszczioja).

M i k a s (sugraudintu balsu). Dievas tegul jums dėdule, atleidžia. O asz niekad nemaciau nuo jus' blogo, Tik jus man atleiskite, — asz labjaus priesz jus nusikaltes. (Ima gurkczioti. Petras, verkdamas, eina in pirkczia. Rožė veda jį).

A g n i e s z k a . Ai varge, tu varge! Matyt ne be reikalo jis tai padarė. (Eina pas Miką). Tai ką gi tu sakei, kad pinigai lovojė? — nėra.

M i k a s (neklausojos). Jis man niekad nė negražiaus žodžio nepasakė, o asz tai ką dariau?!

A g n i e s z k a . Na, gana jau. Kur pinigai? Sakyk'!

M i k a s (sziurkszcziai). Ugi galas juos žino. Jeszkokis sav.

A g n i e s z k a . Kokių dabar galų užžlembei?

M i k a s . Kad gaila man jo.. Apsiverkė nabagas...

I!...

A g n i e s z k a . Tai, žinai, radai ko gailėtis. O jis tai szunyjo tavę szunyjo per visus metus; da' ir szilandien liepė pavaryti. Tu velyt manes pasigailėtum.

M i k a s . Ugi tav ko da' reikia?

A g n i e s z k a . Ims ir nudės nevidonas kur pinigų.

M i k a s . Neb'jok', rasiva.

A g n i e s z k a . Aa, rasi! Ar tu žinai, kad liepė Katrei Mailienę pavadīt', ataduos jai pinigų, o tu paskui laižykis Iszvarys mudu Agota isz namų, ir povisam, — nors su krepšiais eik'. Tai sakai, jis vakar in kamarą landžiojo!

M i k a s . Tai gi, žiurau, iszeina isz kamaros, ale ko jis ten vaikszcziojo, tai nežinau.

A g n i e s z k a . Ai, tu varge! Reik' eit' pajeszkot'. (Mikas atsitraukia).

R o ž ē (iszeina isz priemenios ir eina pas Agnieszka. Pakusztomis). Neik niekur! Pinigai pas jį antyje.

A g n i e s z k a . Tai ką dabar, tetute, daryt'?

R o ž ē . Pražiopsosi, žmonele, dabar, tai ant szunes uodegos nueis tavo pinigai. Ateis sesutė, ir tiek tu juos matei.

A g n i e s z k a . Ką gi dabar daryt'? Ataduost nevidonas.. Ai tu bėdu!

R o ž ē . Ka daryt?! Eik' užleisk' arbatą ir pripilk' jam stiklą. (Pakusztomis). Inberk' tu jam visus miltelius, ir tegul geria. Iszgers, tai ir griebk' už pinigų, — neb'jok' niekam nepapasakos.

A g n i e s z k a . Ai baisu, tetute!

R o ž ē . Tik neakcziok', o daryk', ką liepiu, o asz tuom' tarpu Mailienę užkalbėsiu. Žiurėk', nevėpsok'! Pagriebk' pinigų ir nesk' czia. Mikas padės kur.

A g n i e s z k a . Ai, galvele tu mano!

R o ž ē . Sakau tav, nekniauk', o daryk', ką liepiu. Mikai!

(Toliaus bus).

Vietinai Rupescziai.

KUN. BURBOS PAMINKLAS.

Praėjo jau metai nuo kun. A. \$10,00. Girdėjome, kad Forst Citės Burbos mirties, o paminklo, kaip draugystės rongiasi paskirti iš savo nēr', teip nēr'. Iš kur ir bus, kad kasos ant paminklo. Lai jų pavyzdis pinigų nėra. Už 200 dolerių paminklo tokiam stambiam tėvynainiui, vietose, kur velionis darbavosi teipgi kokiū buvo a. a. kun. B., jukgi nepastatysi! Tam reikia turėti mažiau- prisidėti prie pastatymo paminklo. Beto, pati Plymouth'o parapija, kuri siai tūkstantį dolerių. pasiliko kalta velioniui į 600 dol.,

Ant pereito seimo buvo nutarta neprivalo atsisakyti nuo aukos. Ne- pardavinėti biographiją kun. B-os. visi teipgi kunigai, ligšiol prisiuntė pelnas nuo jos turėjo eiti ant paminklo; bet ar pardavė kas ir kiek pardu- aukas. Žodžiu buta iš ko pastatyti vė, ligšiol nežinia. Nežinia teipgi, paminklą, jeigu nebutu nesupranto- kas pasidarė su pinigais, pažadėtai- mų dvėjojimų ir atidėliojimų.

redakcijų tulų lietuvi-zkų laikras- Paminklą turi pastatyti visuomenė czių, ir su aukomis, į tas redakcijas ir delto kiekvienas lietuvis geros va- prisiųstomis. Buvo tokių, ką paža- lios privalo netiktai pats pagal savo is- dėjo duoti, bet paskui atsisakė. Iš- izgalėjimą pasiskubinti su auka, bet ir kitus prie to paraginti. Kad susi- draugpsezių tik viena D. L. K. Vy- rinkas užtektina suma pinigų, tam ty- tauto (išz Bostono) paaukavo nuo sa- czia iszrinktas komitetas, nuspręs, vė \$8,00, ir dur suriko apart to koki ir kur paminklą pastatyti.

Reikale uždėjimo parapijinių knygynų.

Reikale apszvietimo ir kylimo tos ir gyvybės pas kiekvieną tautą tautos beabėjonės didelę rolę graji- yra jų tautiszki knygynai, muzejai... na laikraszcziai ir knigos spaudina- Senoj mūsų tėvynėj kaip žinome mos ir skaitomos locnam liežuvij. užveizdą ant visų szaltinių apszvieti- Teip czeku teip ir vengrų tauta pa- mo paėmę yra į savo rankas masko- sikėle tada kada jų paczių apszvies- liai kurie sunaudoja juos pagal savo tesni vyrai ėmėsi prie apdirbimo sa- norą ir politika. vo kolbos ir platinimo joje rasztų bei Ir neužsiganėdina jau jie kyszimuo- knygų. si į auklėjimą jaunuomėnes, bet sie-

Kaipo rezervuarai i kuriuos sueina- kia pagauti patį szerdį tautos minėti- minėti szaltiniai tantiszkos apszvie- nai kaimieczius įtaisydami jiems po

kaimo mokslinycias ir gminų kanceliarijas uredizkus knygynus, kurių paojus guli tame jog jos atsako gyvam reikalui tautos. Neturėdami savo kalboj knygų ne laikrascezių jie nekaipo priversti yra naudotis isz tų koki jiems atsitinka. teip kaip isztroszkės žmogus neturedamas czysto vandens su gaszlumu iszsigeria ir sudrumsto.

Czion Amerikoj mes turėdami visą valią kaip tyczia menkai rupinames apie suorganizavima to rezervuaro dvasiszkos mūsų gyvybės.

Teisybė turime jau tautiszka savo knygyną prie Susivienijimo, turime

jau įtaisytas kelias sziovias ar tokias knygynycias prie draugyscezių ir Susivienijimo kuopų — tacziaus yra tai graibstymasis isz įatolo ir neužgauna szerdies mūsų tautos tai yra žmonių. Reikalas pasiskaitymo kaip užganėdinimas prigimto troszkulio tautos yra labai panaszus į užganėdinimą religijiszkių tautos reikalų užtaigi labai pritiktų, kad tie du dalykai būtų sujungti ir viens kitam sandarbinikantu. Tam tikslui atsakytų parapijinės knygynycios, įtaisytos pobažnytinėse salėse, kurios užveizda ir įtaisymas prigulėtų gaspadoriams ir vedėjams mūsų parapijų. —

Lauryno Ivinsko draugystė atnaujinta.

Su džiaugsmu patėmijame sziamė No. apgarsitą atsiszaukimą Zuericho lietuviszkos kuopelės atnaujint užmanitą pirm szesziu metų draugystę delei ėnimo dalivumo parodoj turinczioj atsibuti 1900 Paryžiui.

Susitversuiczionais 1894 metuose tam tikslui Lauryno Ivinsko L. A. Draugystė delei stokes pritarėjų o labjaus isz priezasties medegiszkos neiszgalės užmanytojų turėjo nupult neįstengus padaryt daugiaus apart surinkimo kelios deszimties lietuviszkių potograpijų kurių daugumas galutiniai suvartotais pasiliko į lietuviszkių albumą iszduotą pereituose metuose prie „Dirvos“.

Tacziaus artinanties parodai tą pat užmanymą atkartoja lietuviszka jaunuomenė Szveicarijoj kuri iszrisza klausymą gana praktiszškai rupindamies perstatyt ant parodos tą ką galima — minėtinai vieną tik tai skyrių tai yra lietuviszkių laikrasztystę. Mes tikimės jog užmanymas tas ras

dabar daugiaus pritarėjų terpu Amerikos lietuvių kurių tik tai pagalba minėtas projektas gali but iszpildytas — nes kaip isz vienos pusės mes turime savo rankose medegą parodai tai yra laikrasztystę teip isz kitos pusės pinigiszkią pajegą be kurios prie visų gerų noru karsztos mūsų jaunuomėnės projektas turėtų pasi likti tik tai projektu. Vienybė jau apsigarsino rinksiusi aukas ant to dalyko ko negalima nupeikti — vienog tame užmanime reiketų atsakan tesnių ypatų negu szedienine „Vienybės užveizda.

Parėmimui Zuericho lietuvių užmanymo turetų buti įtaisytas tam tikras komitetas susidedantis isz įtekmingiausiu lietuvių Amerikoj, pakolgi tas neįvyks aukos gali but siuncziamos tik tai pas Susiv. kasierių.

Vietinė Kronika.

Brooklyn o lietuviai pirkė naują bažnyčią už 25,200 dol. drauge su namais dėl klebonijos ir seklyčia mitingams. **brooklyn**'ecziai turėjo savo kasoje \$12,000 kitus gi visus užsitraukė ant skolos.

Philadelphia j, užsidedo šaka socializmos darbinikiškos partijos. Prisiraszė iszsyk 12 sąnarių.

Mahanoy City, 13 dieną Vasario vietinė lietuviszka teatralizska trupa po vadovystę p. Akelio atgrajino czionais teatrą „Jonvaikiai“.

Elizabeth, N. J. Neseniai susitvėrusi czionais vietinė teatralizska kuopelė 11 dieną Vasario atloszė „Ameriką Pirtyje“. Laike permainų lietuviszkas magikas Aliszauckas isz Jersey City rodė savo magiszkus szposus. Pelnas isz teatro ėjo ant lietuviszkos bažnyčios.

Philada, Pa. 5 dieną Kovo tapo czionai iszkilmingai paszventyta nauja lietuviszka liuteronizska bažnyčia, įrengta rupesczia pastoriaus M. Keturakaiczo, isz Collinsville, Ill. kurs persinszė czionai ant gyvenimo.

Pittstone, Szv. Juozapo Dr. nutarusi pristoti prie Susiv., laikė vakarą su prakalbomis 16 d. Vasario. Kalbėjo J. Martinkaitis, ir kunigai: M. Szedvydis, Kuras ir Kaupas. Kiti kalbėtojai isz toliaus užkviesti negalėjo pributi isz priežasties užpustytų kelių.

§ **Scranton** 'o darbinikų, o paskui socialistų draugystė persikeitė į „Mokslo Draugystę“ (19 sąn.).

§ **D-ras Szlipas** tveria dabar social-demokratiszkas draugystes. Tame reikale važiuėję į Gilberton, Mahanoy Plane, Shenandoah, Elizabeth N. J. ir kitas vietas.

§ **Chicago** Ill. Knu. M. Kraucziunas apskundė p. p. A. Olaszewski ir Szerną, (iszleistoją ir redaktorių „Lietuvos“) už nuplėszimą garbės per laikrasztį „Vienybė“ ragina savo skaitytojus eiti su materializska pagelba apskūstiems.

§ **Forest City** 21 d. Vasario sudegė lietuviszka bažnyčia. Blėdės į 6,000 dol. Daiktus spėjo iszgelbėti.

Balsai iszTėvynės.

Pilekalniai.

Po visą Lietuvą iszmėtyta yra žinyčia, kurioje Utėnius likosi padaugybė pilekalnių, kurių vienog niekas nekasa ir netyrinėja. Teip, 4 viorstai nuo Utėnų (Vilkmėrgės pav.) riogso augsztas pilekalnis, ant kurio, pagal padavimą, kunigaiksztis Utėnius buvo pastatęs medinę pilį. Ant szalimais esancio kito pilekalnio buk stovėjusi stabmeldizska

žinyčia, kurioje Utėnius likosi palaidotas. Aplinkiniai ukininkai ardami czia žemę tankiai randa senovizskus misinginius iszdirbimus. Neseniai ant kranto upės Szventosios iszkasė daug tokių daiktų ir nusiuntė į Varszavą. Pereitą žiemą vienas ukininkas Utėnų parapijos nukirtęs pusį rado žemėje tris misinginius retežius.

Ties sodžiu Bakainiais (Surviliszkio par., Kauno gub.) ant kranto upės Liaudės stovi augsztas pilekalis; jame, pagal vietinių žmonių padavimą, senovėje gyveno deivės. Kelesdešimtys metų atgal buvo ezia atvažiavusi komisija, kuri ir pradėjo kasti pilekalį, bet neradama nieko, tik tai sluogsnius akmenų ir anglių, darbą pametė.

Praszymas pas Gubernatorių.

Sodiecziui Panevėžio, Kouno ir Szaulių pavieta padavė pas Kauno gubernatorių praszimą, kad butu pavelyta spaudinti lietuviszkas knygas lotyniszkomis raidėmis. Praszyne yra pasakyta, kad lietuviszki rasztai, skaitomi žmonių be baimės bausmės,

Netoli nuo Szėtos (Vilkm. par.) randasi irgi didelis pilekalis. Žmonės kalba buk tai szvedų darbas. Szalia jo yra mažas gilus ežerėlis — milžino pėda, pagal padavimą.

Yra Lietuvoje daugybė kitų iszpiltų kalnų, slepiančių savyje gal nemaž senoviszkių liekanų. Archeologai jų tyrinėjimu mažai teuzsiima.

gali daug prisidėti prie pagerinimo kės. Gubernatorius Suchodolskis, kaip girdėti, yra prilankus sugražinimui lietuviszkos spaudos ir gali isznaujo pakelti Petrapilėje klausimą apie lietuviszką spaudą.

Prekė žemės Vilniuje auga.

Pirm poros metų Vilniaus kapitula atidavinėjo miestui Jasinskio Altariją už 25 tukstanczius rublių, bet miestas tadą pripažino tą prekę už didelę. Dabar privatiszki pirkliai duoda jau už ją 182 tukstanczius. Ministerija, pripažindama tą prekę

ne per augsztą, pataria miestui nupirkti Altariją, prižadėdama pagelbėti pinigiszcai. Isz to matyt, kad Vilnius greitai auga; dabar turi jau 162 tukst. gyventojų. (1890 m. turėjo tik 105 tukst.).

Tėvyniszka Kronika.

§ Ties m. Lubacziun (Kauno gub.) suėmė knyganeszcius Juozapą ir Joną S., kurie vežė lietuviszkas knygas į Kupiszki. Suėmė juodu ir iszdavė policijai patys lietuviai. Jonui pasisekė isz trukti isz nagų maskoliaus.

§ Dienoje atidengimo Vilniuje paminklo Muravjovui — korikui (20 Gruodžio 1898 m.) lietuviszka Socijal - demokratiszka partija paleido atsiszaukimus lenkiszcai ir lietuviszcai, kuriuose ragino žmones stengtis iszkovoti Lietuvos liuosybę. Tie atsiszaukimai pasirodė ir kituose lietuviszkuose miestuose (Vienybė).

§ Sziauliuose pasimirė grafas Mikalojus Zubov, savinikas didelių turtų Sziaulių pavieta (22 tukst. desiatių). Tie turtai kadaisiai prigulėjo Didiemsiems Lietuvos kunigaikszciam ir vadinosi Sziaulių Ekonomia. Po prijungimui Lietuvos prie Maskolijos Katarina II dovanojo juos gr. Platonui Zubovui. Gr. Mikalojus nemaž prisidėjo prie ekonomiszko pakėlimo Sziaulių pavieta, užvedams degtinės varinyczią, bravorą, garinį maluną ir tt.: -- teipogi papuossė jis miestą pastatęs keletą dailių namų. Buvo jis maskolius, bet po-

litikos maskolinimo Lietuvos nesi- ant to nepristoja.
laikė. Jo sunus, Vladimir, yra vi- § 24 d. Sausio kun. Jaunis pradė-
sai sulenkėjęs. jo lekcijas graikiszkos kalbos Petra-

§ Prusų vaidžia paleidžia d-rą
Bruožį iš bepročių namų, bet su tą
išzlyga, kad jis išsikraustytu toli
kur nuo Lietuvos; daktaras vienog

pilės Dvasiszkoje Akademijoje. Pir-
mos lekcijos iszklausė netiktai mo-
kintiniai, bet ir visi profesoriai.

ATSIŠZAUKIMAS:

Lietuviszka literatura ir laik-
rasztystė iszsitobulina visai iszemen-
ciziose sanlygose. Niekur ant visos
pasaulės nėra kitos szalies kaip Lie-
tuva, kur kiekviena knygelė, kiek-
vienas rasztas atspauostas prigytoje
tėvyniszkoje kalboje laikosi už daik-
tą asztriai uždraustą, kur kiekvienas
skaitantis panaszią knygelę, kad ir
nekalcziausios įtalpos yra baisiai per-
sekiotas caro cizinovnikų ir isztrem-
tas į kalėjimą ir Siberiją.

Iš tos priežasties lietuviszka lite-
raturą ir ypatingai laikrasztystė už-
sitarnauja ant vysotinos atydos ir ga-
li buti vienu iš žingeidu dalyku ant
Paryžiaus parodos 1900 m. Del mus
lietuvių isztatimas mūsų literatūros
Puryžiuje kur suvažiuos visas svietas
turės ir tą svarbią vertę, kad aiszkiai
parodis, juog barbariszki mūsų skriau-
dikai tie caro baszibuzukai — cizinov-
nikai — tacziausgi neiszgali mus su-
gniaushti ir sutrinti kaip atskyrios
tautos, neiszsigali isznaikinti mūsų
kalbos, tikėjimo, literatūros ir t. t.

Metimas caro valdžiai akivezdoje
viso svieto teip skaisto argumento
mūsų gyvybės gali buti kuoveikiau-
siu įrankiu užkariavimui sau spau-
dos, jeigom iszsistengsim sunaudoti
tą faktą vedę smagią agitaciją įtek-
minguose europeiszkuose laikrasz-
cziuose. Apart tos tiesos naudos surin-
kimas ant Paryžiaus parodos visų lie-

tuviszkų atspaudimų turėtu da ir kitą
naudą, minėtinai, po užsibaigimui pa-
rodos galima bus visą tą „lietuviszką
skyri“ apversti ant rimto pamato lie-
tuvszkai tautiszkai bibliotekai.

Kadangi Draugystė Ivinsko meke
pozitiviszko savo siekiuje nepadarė
ar ne įstengė padariti; kadangi iki pa-
rodai belieka tik 1½ mets laiko; isz
tos tai priežasties susitvėrė komite-
tas kurs nusprendė pajudinti tą seną
klausimą, atgaivinti ir isz visų spė-
kų pasirupinti apie jo įkunijimą.
Jeigom Draugystė Ivinsko, arba se-
niau susitvėrusis tam tykslui koks
komitetas jau isziro, tai mes apsiė-
mamė arba kaip inicijatoriai visai
paimti į savo rankas, arba tik gyvai
tarpinavti visame procese įkunijimo
minėto užmanymo.

Suprantama, kad anei pavienios
spėkos ypatų, anei spėkos kelių
draugysczių neiszsstengtu teip didžio
veikalo atlykti, kuris patrauks maž-
daug apie porą tustanczių frankų
kaszo. Nes tik keliu kollektivisz-
ko truso ir aukovimo bus galima tą
užmanimą įgyti.

Taigi, Tautiecziai gyvenantieji
Lietuvoje, Amerikoje ir kitose szali-
se, kuriems brangi reikalai numylė-
tos mūsų Lietuvos, kurie suprantatė
svarbumą užmanimo, kvieciamė vi-
sus į darbą, tai yra: kiek kas iszsi-
gali paaukauti pinigų ir siuntinėti vi-

sokius lietuviszkus atspaudinimus. Adresas pinigams, laiszkams ir
Mes isz savo pusės nepasigailėsime visokiems lietuviszkiems atspaudini-
savo jaunos karsztos energijos. Lie- mams:
tuviai, bukkime vyrais ir atlykkime Mr. Otto Lang (Kom. parodai)
sandaroje nors vieną puikų darbą! Hegibach str. No. 22
K o m i t e t a s. Žuerich, Suisse

P A S A R G O S:

I. Numerij 1 Tėvynės Susivienijimo reikaluse ant puslapio 3 antroj szpaltoj eilutė 10 ir 11 nuo virszaus numeris 10 S. Grajauckas ir numeris 11 M. Grajauckiene patilpo tarpe suspenduotų isz priežasties per vėlai prisiuntymo savo užmokėstes. Tėvynė buvo jau atspaudinta, kada jie prisiuntė savo bertaininę. Dabar juos garsinam prie persikelusių, kaipo ir visus pilnus sąnarius

II. Teipgi ant 3cizio puslapio pirmoj szpaltoj eilutė 11 nuo virszaus kuopos numeris 45 1 P. Naujokaitis yra per klaidą pagarsintas tarpe suspenduotų. P. Naujokaitis yra užsimokėjęs ir pilnas sąnaris S. L. A.

III. Teipgi puslapis tas pats pirmoj szpaltoj eilutė 23 nuo virszaus numeris 3 į vietą J. Teraila turi buti J. Terailiene. Teraila yra pilnas sąnaris.

IV. Teipgi tam pacziam numerij ant puslapio 3 antroj szpaltoj eilutė 5 nuo virszaus numeris 5 M. Zanieszkauckiene, vietoj turi buti M. Zanieszkauckiute. Žemiau toj paczioj szpaltoj eilutė 14 nuo virszaus numeris 14 į vietą M. Karjeszauckiene turi buti M. Karjeszauckiute.

V. Numerij 1m. Susivienijimo rekaluose puslapis 3 antroj szpaltoj eilutė 15 nuo virszaus n. 15 P. Vaznionis ne suspenduotas kaip yra paduota. Tė vyėj, ale yra pilnai užsimokėjęs.

Aukos ant kun. A. Burbos paminklo.

Sz. Antano dr. isz Forest City.....	10,00
Kun. A. Kaupas.....	10,00
Kun. A. Milukas.....	10,00
Kun. Kraucziunas.....	40,00
Kun. Kraucziunas pridėjo dar.....	31,00
Isz viso Kun. Kraucziunas aukavo	71,00
Kun. Kuras.....	10,00
Kun. Žilnskas.....	25,00
Sz. Kazimieraus dr. isz Waterbur'io.....	10,00
Sz. Antano dr. isz Edvarsville.....	25,00
Vytauto dr. isz Boston, Mass.....	8,00
Tėvynės Sargo redakcija.....	\$5,00
Kun. Martiszius.....	5,00
Sz. Izidoriaus isz Edvarsville.....	5,00
Sz. Pranciszkaus dr. isz Minersville.....	3,00

Sz. Vicente dr. isz Minersville.....	3,00
Clubas isz Toluco Ill.....	1,00
Stasis Tamulis Plymouth, Pa.....	1,00
Rozalija Koliene.....	1,00
J. Rozokas isz E. St. Louis Ill.....	40
J. Valinckas.....	25
T. Kubilskis.....	25
J. Szleinis.....	25
P. Domisiavyczia.....	25
A. Nevulis.....	25
P. Smaigis.....	25
V. Poseika.....	— — — — — 25
J. Bartaszis.....	— — — — — 25
J. Pazerckis.....	— — — — — 25
J. Szipialis.....	— — — — — 25
S. Luzeckas.....	— — — — — 25
F. Rupkialis.....	— — — — — 25
J. Orinas.....	— — — — — 25
V. Fileris.....	— — — — — 25
O. Jakavycziene.....	— — — — — 30
A. Andriusziunas.....	— — — — — 25
F. Mockievyczia.....	— — — — — 25
I. Palrrauckas.....	— — — — — 25
D. Valkunas.....	— — — — — 25
M. Mirslis.....	— — — — — 25
J. Turauckas.....	— — — — — 25
J. Butkus.....	— — — — — 25

Vardų tų kurie aukavo mažiau per 25 c. negarsinam tik paduodam
ezion jų sumą.

2 po 20c.	.. 40
2 po 15	30
13 po 10	1,30

Paimti isz numero 12 Tėvynės tie ką mažiau per 1 dol. 3,80

Paimta isz numaro 1 Tėvynės tie ką mažiau per 1 dol. 3,70

Viso:

\$289,45

Susivienijimo reikalai.

NAUJAI PRISIRASZE:

Kuopos No.	„ „ 2 J. Tumosa 35 m.
„ 11 1 J. Pricevyczia 34 m.	„ „ 3 J. Svogunas 36 m.
„ „ 2 M. Pricievycziene 29 m.	„ „ 4 P. Sankauskas 32 m.
„ 62 1 V. Gedraitis 22 m.	„ 38 1 V. Struogius 29 m.
„ „ 2 A. Anuszkievyczia 25 m.	„ „ 2 S. Mockievyczia 30 m.
„ „ 3 J. Kliuczinikas 30 m.	„ 2 1 J. Radzevyczia
„ „ 4 J. Kurtinaitis 29 m.	„ „ 2 M. Radzevycziene
„ „ 5 J. Milukas 24 m.	„ „ 3 J. Laurinavyczia 40 m.
„ „ 6 A. Zdanavyczius 28 m.	„ „ 4 Onup. Lauranavyczia 29 m.
„ „ 7 A. Ziurauckas 27 m.	„ „ 5 Ag. Žulienne 23 m.
„ 39 1 K. Stasiukonis 34 m.	„ „ 6 J. Žulius 24 m.
„ „ 2 J. Bernatonis 19 m.	„ 6 1 J. Marcinavycia 28 m.
„ „ 3 S. Szliakys 31 m.	„ „ 2 P. Struckiene 27 m.
„ 40 1 O. Rimkuviene 22 m.	„ „ 3 P. Struckus 30 m.
„ 32 1 K. Kopicziavskas 29 m.	„ 66 1 J. Stepanavyczius 28 m.
„ 15 1 J. Trijonis 35 m.	„ „ 2 F. Stepanavycziene 28 m.
„ „ 2 J. Paulauckas 35 m.	„ „ 3 J. Makauckas 24 m.
„ 8 1 O. Aksziene 23 m.	„ „ 4 J. Kalinauckas 29 m.
„ „ 2 J. Kuncaitis 41 m.	„ „ 5 J. Skindelis 27 m.
„ „ 3 M. Vilkieliene 34 m.	„ 10 1 S. Masickas
„ 28 1 O. Masiene 21 m.	„ „ 2 J. Rimdeika
„ „ 2 A. Poliuniene 40 m.	„ „ 3 J. Utkus 25 m.
„ 50 1 J. Podinskas 27 m.	„ „ 4 A. A. Jocis
„ „ 2 V. Vilezinskas 30 m.	„ „ 5 U. Sasnauckiute 22 m.
„ „ 3 V. Podinskas 24 m.	„ 58 1 J. Pecziulis 34 m.
„ 51 1 O. Andriukaitiene 38 m.	„ „ 2 A. Žilinskas 30 m.
„ „ 2 M. Kunciene 35 m.	„ „ 3 J. Vaitkievycia 31 m.
„ 52 1 J. Merkievyczius 34 m.	„ 35 1 J. Stulgaitis 35 m.
„ „ 2 F. Ambraziavyczius	„ 4 1 J. Pranciekievyczius 24 m.
„ „ 3 K. Beniuszis 39 m.	„ „ 2 J. Bikmis 30 m.
„ „ 4 M. Szatas 26 m.	„ „ 3 J. Mikluszis 37 m.
„ „ 5 I. Naruszevyczia	„ „ 4 Al. Miklusziene 39 m.
„ „ 6 J. Mikalauckas 26 m.	„ 13 1 A. Sretaitiene 21 m.
„ „ 7 V. Miskinis. 35 m.	„ „ 2 V. Venciavyczia 28 m.
„ „ 8 M. Maslauckas 19 m.	„ 7 1 J. Balceziunas 48 m.
„ 69 1 M. Knakievycziene 29 m.	„ „ 2 V. Balceziuniene 44 m.
„ „ 2 D. Knakievyczia 37 m.	„ „ 3 A. Baczinskas 28 m.
„ „ 3 P. Vaicziulaitis 29 m.	„ „ 4 F. Kuzmickas 40 m.
„ „ 4 J. Vlendra 45 m.	„ „ 5 M. Revutiene 26 m.
„ „ 5 V. Beneta 22 m.	„ „ 6 M. Povilaitiene 33 m.
„ 24 1 P. Kanapinskis 47 m.	„ „ 7 J. Draugelaitis 24 m.

„ „ 8 J. Kartavyčius 32 m.	„ „ 12 J. Czernius 13 m.
„ „ 9 M. Kartavyčiene 28 m.	„ „ 13 A. Bendinskas 12 m.
„ „ 10 P. Viskaczka 29 m.	„ „ 14 J. Mikniavyczius 15 m.
„ „ 11 M. Viskaczkiene 26 m.	„ „ 15 A. Tamosziunas 14 m.
„ „ 12 T. Pauksztys 33 m.	„ „ 16 J. Ki-ielius 14 m.
„ „ 13 P. Saliokas 37 m.	„ „ 17 J. Macziokas 16 m.
„ „ 14 G. Matusiavycziene 28 m.	„ „ 18 J. Budriavyczius 14 m.
„ „ 15 V. Gri-zkievyczia 30 m.	„ „ 19 A. Abraczynskas 17 m.
„ „ 16 M. Povilaitis 44 m.	„ „ 20 V. Matusiavyczius 12 m.
„ „ 17 V. Radzvila 35 m.	„ „ 21 P. Liutkiavyczius 12 m.
„ „ 18 M. Baszinskas 34 m.	„ „ 22 J. Masiavyczius 14 m.
„ „ 19 O. Kasulaitiene 34 m.	„ „ 23 J. Pokelis 16 m.
„ 72 1 J. Augustaitis 16 m.	„ „ 24 M. Kulikauckas 16 m.
„ „ 2 J. Kubilius 13 m.	„ „ 25 V. Bolonis 16 m.
„ „ 3 S. Petrusiavyczius 14 m.	„ „ 26 P. Inkrata 14 m.
„ „ 4 A. Dubauckas 15 m.	„ „ 27 M. Ausiavycziute 13 m.
„ „ 5 J. Bendinskas 15 m.	„ „ 28 A. Paserekiute 14 m.
„ „ 6 J. Bubilas 14 m.	„ „ 29 O. Augustaiciute 14 m.
„ „ 7 A. Bubilas 12 m.	„ „ 30 M. Matusiavycziute 14 m.
„ „ 8 A. Macziokas 17 m.	„ „ 31 M. Abraczynskiute 14 m.
„ „ 9 P. Juodeszka 14 m.	„ „ 32 O. Abraczynskiute 16 m.
„ „ 10 J. Tamosziunas 13 m.	„ „ 33 J. Bendinskiute 16 m.
„ „ 11 A. Szymanskis 14 m.	„ „ 34 O. Pokeliute 15 m.

PERSIKELE SANARIAI:

51 i 34 1 J. Jaruszevyczia	„ „ 2 M. Grajanckiene
61 i 8 1 J. Didvalis	14 i 39 1 J. Vilkauskas
„ „ 2 J. Didvaliene	„ „ 2 P. Vilkauskiene
13 i 11 1 S. Grajauckas	

Suspenduoti sanariai.

Kuopos No.	„ „ 12 O. Szliktiene
„ 2 1 V. Petrauckas	„ „ 13 A. Szliktiene
„ „ 2 M. Novikas	„ „ 14 P. Szlikta
„ „ 3 U. Blažaitiene	„ „ 15 J. Girdaitis
„ „ 4 B. Blažaitis	„ „ 16 J. Burdulis
„ „ 5 V. Jenavyczia	„ „ 17 V. Szlikta
„ „ 6 A. Marma	„ „ 18 P. Szliktiene
„ „ 7 K. Buividas	„ „ 19 Z. Buividiene
„ „ 8 J. Szliktas	„ „ 20 J. Sebeckis
„ „ 9 A. Szevieliene	12 1 S. Bruožis
„ „ 10 A. Urbaitis	„ „ 2 J. Vasiukonis
„ „ 11 M. Urbaitiene	„ „ 3 V. Szalaszevyczia

„	„ 4 A. Tocziliauckas	„	„ 2 P. Deigutis
„	„ 5 A. Krakauckas	„	„ 3 P. Andreiczikas
„	„ 6 E. Bruožiene	„	„ 4 A. Kaczinauckas
„	„ 7 J. Bubila	„	„ 5 P. Kilpszaiti
„	„ 8 O. Bubishiene	„	„ 6 M. Kilpszaitiene
„	16 1 J. Janulevyczia	„	60 1 P. Rinkievycziene

Susiv. L. A. Spaustuvės rokundos nuo 16 d. Spalių iki 1 d. Kovo.

INEIGA.

Spal. 16 Tikietai ir plakatai	2,00	„ „ tikietai	— 1,50
„ 18 Kvitarijuszai	13,00		28,25
„ 19 plakatai	1,50		
„ tikietai	1,50	Saus. 5 tikietai lenkiszki	1,50
„ Jociš už apgarsinimą	3,00	„ „ tikietai ir plakatai	2,25
„ „ Murauckas už apgarsin.	6,00	„ 29 tikietai, plakatai plak.	4,50
„ „ Radzevyczius už apgar.	5,00		8,25
	32,00	Vasar. 7 kvitėles Vielikiēs	2,50
Lapk. 4 tikietai ir plakatai	2,00	„ „ dr. J. isz Philados už	
„ „ plakatai	3,00	ženklėlius	21,00
„ 8 plakatai	50	„ „ kvitėles Vielikinēs	3,00
„ 19 kvitarijuszai	16,50	„ 27 tikietai	60
„ „ Rekus už apgarsinimą	5,00	„ 29 už Tėvynēs 3 metų	
„ 25 plakatai, tikieta ir bilos	5,00	A. A. Jociš isz Philados	2,50
	32,00		29,60
Gruod. 3 Slominskienė už apg.	15,00	Spalio mėnesij įeigos buvo	\$32,00
„ „ Chmieliauckas už apg.	5,00	Lapkriczio mėnesij	\$32,00
„ „ Brundza už apgarsin.	2,00	Gruodžio mėnesij	\$28,25
„ 9 už bilas	— 1,00	Sausio mėnesij	\$8,25
„ 16 tikietai ir plakatai	2,25	Vasario mėnesij	\$29,60
„ „ tikietai	— 1,50	Viso įeigos	\$133,10

ISZELGA.

Spal. m. gazo, bendzino ir muil.	55c.	Lapkriczio m. Gazas, szniurai,	
Szniurų, klijų, gazo, paiszelių	35	brežukai, bendzinas ir t. t.	2,05
Nuvėžima Tėvynēs ant paczto		Freitas litarų ir papieros	2,44
ir markės siuntimui extra	3,59	Paczto markės siuntimą extra	1,00
Aliejus del maszinos, pluksnos	30	Abdarimas kvitų Wilkes Barre	
Nuvėžimas kvitarijuszų į Wil-		ir Plymouth'o parapijų	
kes Barre abėjų zecerijų abdaryti	60	Iszraszymas „signo" ant lango	1,50
Už dvėjas knygutes del užraszy-			6,99
mo adresų ir užraszymo visokių			
notų	55	Gruodžio m. Markės, bendzinas	
	5,94	ir expresai	2,57

Pacztui už siuntimą Tėvynės		In Prusus abdarai atmuszymas	
už du numerų	4,16	ir sulankstymas	35
Lankstymas Liet. A. į knigą	50	Plūksnų del raszymo į spaut.	5
Subrosziuravimas konstytucijos		Expresas C. O. D. isz New York	
Scrato no blaiv. dr.	75	už 4 szpaltas ir 10 sv. alavenkų	5,40
Nuvėžimas Tėvynės ant paczto	40	Szriubų ir monki rench	40
Važinėjimas į Wilkes Barre del		Randa namo spaustuvės	10,00
parvėžimo kvitų	40	Už Cotterių užmokėjom	30,00
Prie perdirbimo jobsų 1 diena $\frac{1}{2}$	2,10		74,98
Už supakavimą ir iszsiuntimą			
knigų S. L. A. į Pittsburg'ą	75	Vasario m. Markės, gazas, aliejus,	
	9,60	bendzinas telegramai, szniurai	
		ir brežukai	7,74
Sausio m. Markės, gazas, bendzinas,		Nuvežimas Tėvynės ant paczto	
aliejus, expresai ir telegramai	6,93	dvieju numerų	80
Kniga del vedimo rokundu spaus.	65	Randa namo spaustuvės	10,00
Sekr. kelionė į Shenandoah			18,54
del suvedimo knigų ir kasztai	7,60	Spalio mėnesij iszeigos buvo	5,94
2 abrusai del szluostimo rankų		Lapkriczio mėn.	6,99
į spaustuvę	75	Gruodžio mėn.	9,60
Atramento ir klijų į spaustuvę	15	Sausio mėn.	74,98
Nuvėžimas Tėvynės ant paczto	40	Vasario mėn.	18,54
Važinėjimas į Wilkes Barre del		Viso iszeigos	\$115,95
paveikslėlių	20	Ineigos viso	130,10
Sulankstimas ir subrosziuravimas		Iszeigos viso	115,95
Laiszko Blaivystės	1,00	Pasileka	\$14,15

ROKUNDA SEKRETORIAS KNINGU mėnesio Vasario.

INEIGA.

Vasario 2 Pittsburg, pa.	2,50
„ 4 Elizabeth, N. J.	4,50
„ „ Plymouth, pa dr. Blaiv.	4,50
„ „ Mahanoy Plane, pa.	2,00
„ 6 Grand Rapids Mich S. D.	4,50
„ 13 S. Brooklyn, N. Y.	2,00
„ „ Shenandoah, pa. kuopa	4,00
„ 17 Waterbury Conn.	1,00
„ „ Brooklyn, N. Y.	1,00
„ 20 Plymouth, pa. Bl. dr.	1,00
„ „ Brockton, Mass.	2,00
„ 22 Pittston, Blaivistės dr.	5,00
„ 27 Elizabeth, N. J.	2,00
Isz viso:	\$36,00

ISZEIGA.

Vasario 20 V. Žakautskui isz	
Northampton už stampas ir ke-	
lionę ant seimo į Pittsburg	38,11
„ „ J. Mažeikai posmertine	
Ukienes pabaigta mokėti	57,00
„ „ J. Barmaus posmertine	
į Cleveland, O. ant rankų pr.	150,00
„ „ Zeceriui alga už No. 1 Tė	
vynės ir korektų skaitymą ir	
už kitokius mažmožius del spaus-	
tuvės ką pirkto	44,50
I-z viso:	\$289,61

ISZBRAUKTI SANRIAI.

(Tąsa isz No. 2 Tėvynės).

Kuopos No.			
„ 7	53 M. Adamavycziene	„ „	73 M. Glioplis
„ „	54 O. Kazakievycziute	„ „	74 M. Vaivada
„ „	55 K. Žilincas	„ „	75 J. Krauczieliunas
„ „	56 P. Dapkievyczia	„ „	76 O. Vaivadiene
„ „	57 I. Kazlauckas	„ „	77 G. Akromavyczia
„ „	58 K. Miliuviene	„ „	78 M. Kasziuba
„ „	59 . Zusinas	„ „	79 M. Kasziubiene
„ „	60 A. Kazlauckiene	„ „	80 M. Žilinskiene
„ „	61 J. Kasparavyczia	„ „	2 1 P. Dragunas
„ „	62 G. Laibinis	„ „	2 A. Želiauckas
„ „	63 M. Senkus	„ „	3 P. Dulskis
„ „	64 J. Dervinis	„ „	4 J. Abakievyczia
„ „	65 J. Abromaitis	„ „	5 J. Vaiczis
„ „	66 M. Velivis	„ „	6 V. Zemaika
„ „	67 J. Veliviene	„ „	7 J. Dragunas
„ „	68 J. Kurtinaitiene	„ „	8 A. Bubnis
„ „	69 K. Pilkioniene	„ „	9 B. Stumbras
„ „	70 K. Navickiute	„ „	10 A. Gulbinas
„ „	71 M. Navickiene	„ „	11 J. Andriukaitis
„ „	72 M. Vasiliauckiene	„ „	12 J. Kazlauckas
		„ „	13 A. Stankievyczia
		„ „	14 A. Jenikas

(Toliaus bus).

Susiv. Sekr. T. Križanauckas.

A p g a r s i n i m u s !

Kurie turite atliekamus Tėvynės sekanczius
1 2 3 ir 4 numerius 1898 metu:

Tai prisiuskite ant mus kaszto in Tėvynės
redakcija. Mes atlyginsime uz tad kitokioms
knygoms, jei noresite.

Tėvynės redakcija lb. 1053 Plymouth, Pa.

V. D. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.

SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krantuve cigarų, vyno** ir visokių **likierių**,
o pardavinėja pigiaus nē kaip svetimtaucziai, kurie užlaiko
pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigų.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiui.

Skaitlius sanariu.

Kuopos N		I-mo Skyriaus seni san.	II-ro Skyriaus san.	pagarbės san.
1	Edwardsville, Pa kuop	8	—	—
2	Forest City, Pa kuopa	49	—	—
3	Wanamie ir G. Lyon, Pa.	41	1	—
4	Elizabeth, N. J. kuopa	26	—	—
5	Plymouth, V M Vol.	7	—	—
6	Plymouth, Pa kuop.	36	—	1
7	Pittston, Pa kuop.	45	6	—
8	Cleveland O. kuop.	62	—	—
10	Philadelphia, Pa kuop.	31	—	—
11	Waterbury, Conn kuop.	55	—	1
12	Shamokin, Pa kp	19	4	—
13	Baltimore Md kp	31	—	—
14	Pittsburgh, Pa kp	27	1	—
15	Chicago, Ill kp	28	—	—
16	Hazleton, Pa kp	6	—	—
17	Wilkes-Barre, Pa kp	22	4	—
19	Northampton, Mass kp.	23	—	1
20	Union, City, Conn kp	57	1	—
21	Detroit, Mich kp	33	—	—
22	Bridgeton, N. J. kuop.	5	—	—
23	Amsterdam, N Y kp	8	—	—
28	Luzerne Borough, Pa kp	26	—	—
29	Richmond, Va kp	2	—	—
30	Scranton, Pa kp	24	1	—
31	Mahanoy City, Pa	36	—	—
32	Athol Mass. kp	34	—	—
33	Ansonia, Conn kp	11	—	—
34	S. Boston Mass Vitauto	16	—	4
35	Pittsburgh, Pa Vitauto	16	3	—
36	Cincinnati, Oh S. Kaz	7	—	2
37	S Brooklyn N Y kp	4	—	—
38	Brooklyn, E D N Y kp	31	—	—
39	McKees Roaks, Pa kuop.	39	—	—
40	Newark, N J kp.	15	—	—
41	Brighton, Mass S Juoz.	—	2	—
43	Philadelphia, S Juoz	68	—	1
45	Homstead Pa S Juoz	17	—	—
46	Pittsburgh Pa S Juoz	21	1	—
49	Gilbretville, Ma-s.	5	—	—
50	Mahanoy Plane, Pa. kp.	15	—	—
51	Shenandoah Pa kp	26	2	—
52	Minersville, Pa kp	25	—	3
53	Terville, Conn kp	3	—	—
56	Traverse City, Mich	16	—	—
57	Broad Brook, Conn kp	3	—	2
58	Worcester, Mass kp	6	—	—
60	S Boston, Mass kp.	7	—	—
61	Beavere Folls, Pa. kp	4	—	—

Kuopos
N

		I-mo Skyriaus seni san.	II-ro Skyriaus san,	pagarbės san,
62	Pittston, Pa. Blaivystės	54	—	14
63	Cincinnati, Oh. kp.	9	—	—
64	Grand Rapids Mic	3	—	30
65	Scranton, Pa. Liet. Sanu	—	—	40
66	Plymouth, Pa. dr. Bl.	6		
67	Bridgeton, Conn. k.	5		
68	Millwilli, N. Y. k.	5		
69	Toluca, Ill. kuop.	5		
70	Brockton, Mass k.	3		
71	Warehous Pont Conn. k.	6		
72	Mahanoy City, dr. Sz. St. ir P.	41		
73	Westville, Ill. ss. Petr. ir Pov.	2		11

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuskos Paro-
dos už rupestingą, tei-
singą ir artistiską isz-
dirbimą.

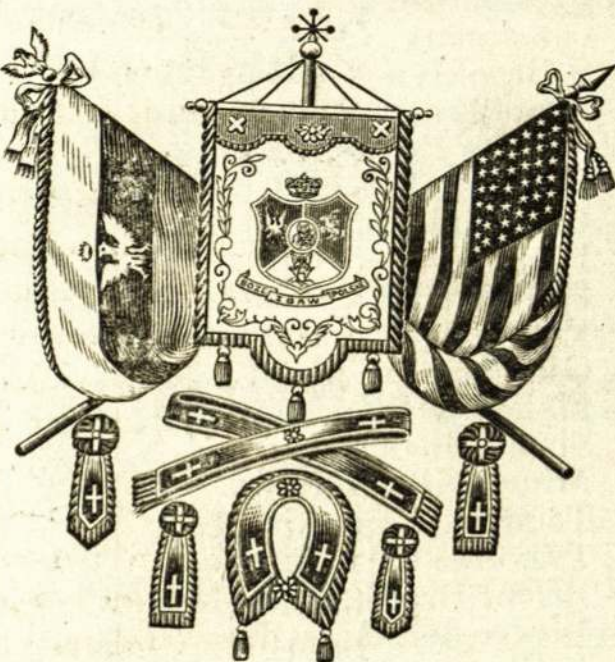

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guo-
dotiniems Kunigams ir guodotin.
Draugystėms, kad asz dirbu wi-
sus augszcziaus paminėtus daig-
tus **Pigiausei, Teisingiausei
ir Geriausei**, nes per 30 metų
užsiimdama iszdirbimais igijau
geriausę praktiką ir dėl to galiu
viską padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

„SUSIVIENIJIMO LIET. AMERIKOJ”. CIGARAI.

Broliai lietuviai, kurie rukote, nerukykite kitokių cigarų, kaip mus LIETUVISZKUS TAUTISZKUS, SPECIALISZKAI DEL BROLIU LIETUVIU PADARYTUS.

Vadinasi tie cigarai SUSIV. LIET. AMERIKOS CIGARAI, teip ir ant „baxo” parašyta Cigarai tie pigūs, o labi geri. Galite juos gauti tik pas mane. Raszykite ant šitokio adreso.

M. SACEVICZ, No 120 Hosmer str., Cleveland, Ohio.

LIETUVIS KAS KESZ SZTORAS.

Valgomų ir kitokių gyvenimui reikalingų daiktų. Pardudam labai pigiai.

ant 419W. Main ulyczios.
Plymouth, Pa.

Vyrai ir moterėlės! katrie gyvenat aplinkinėj arba katrie esate czion atvažiuavę. Atsilankykite, o užczėdysite savo graszį.

Valdytojas sztoro J. ŽUKAUCKAS.
Pardavėjas, A. MASLAUCKAS.

JURGIS REKUS ir KOMP:

užlaikom

GRABORYSTE.

Parsamdom „keridžius”, „bo-
ges” ant laidotuvių, veseilių,
kriksztynų. Atliekam viską
koupigiausiai.

JURGIS REKUS & Co.

88 S. MEAD, str.
WILKES-BARRE, PA.

Siakanczios knygės galima gauti S. L. A. Spaustuvėj

Budas senovės lietuvių ir žemaiczių.....	50c.
Istorija Europos.....	15
Kražių skerdynė.....	5
Padėjimas lietuvių tautos ru-ų viesspatystėj	35
(Ta pati knygė maskoliszkoj kalboj....)	\$1.00
Kristijonc Donelaiczio ra-sztai (eilės).....	40
Medega mūsų tautiszkaiz vaistiniškystai...	40
Medega Sim. Dankanto bijografijai.....	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos)...	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eilės Mairionio).....	15
Kanklės, (eilės ir dainos).....	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės).....	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą. (pasakos)...	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sei.	15
Nesipriėszink, (komedija).....	10
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai.....	50
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai.....	1.00
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai...	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo.....	50

Norėdami gauti sziaiz knygas kreipkitės į rėdystę „Tėvynės“ ant adriso:

Tėvynė, Bx. 1053, Plymouth, Pa.

Ukininkas!

Mėnesinis lietuviszkas laikrasztis, paszvēstas reikalams Lietuvos ukinikų. Kasztuoja 4 markes. Amerikoje 1 dolerį.

Varpas!

Yra tai moksliszkas ir literatishzkas laikrasztis, iszeinaš Prusu Lietuvoje, sykį į du mėnesiu. Kasztuoja 4 mark. Amerikoje 1 dolerį

Norėdami gauti tuodu laikraszcius raszykit ant adreso:

S. LAPINAS
TILSIT, OST PR.
GERMANY.

Tevynes Sargas

Mėnesinis laikrasztis paskirtas dvasiszkam ir medėgiszkam Lietuvių tautos užlaikymui per jos apszvietimą, iszeina Tilžėje. Amerikoje kasztuoja **1 dol.** su prisiuntimu. Raszykit pas:

HERRN SAUNUS,
TILSIT, Wasser str.
OSTPREUSSEN.

K. Radzeviczius

Puikiausia visam Shenandoah'rij

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos KARSZTI UŽKANDŽIAI, o teip vi-ada szalti dykai. Geriausi ir pigiausi PIETUS, viskas szviežia: CIGARAI pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvis ras SZIRDINGA RODA kiekvienam reikale. O ir PINIGUS MAINO ir siunczia į LIETUVA ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,

SHENANDOAH, PA.

Vienatinė Lietuviszka Aptieka!

TRAJANKA!

Lewis'o Lietuviszka Trajanka Privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj darbininko stuboj. Mus Trajanka yra svarbi naminė liekarsta, kurią Lietuviai jau per ilgus metus yra vortoje ir daugumas žino jos vertę. Mus Trajanka susideda isz czystų žolių ir sėklų, o prieg tam dailiuos blekiniuos baksukuos sudeta. 50c. baksukas arba per pacztą 60c.

Mes prilaikom visokių naminų ir patentavų liekarstų bei visokių žolių ir szaknų galima pas mus gaut. Liekarstas siuncziam in visur. Jeigu reikalauji ko nors, raszyk pas mus, mes suteiksim jum broliszką rodą ir apturėsi greitą atsakymą. Mano adresas

P. W. BIERSTEIN AND CO.
SHENANDOAH, PA.

ANTANAS A. JOCIS.

Office 726 S. 2nd. str.,

Užsiima visokiomis civilnomis ir kriminaliszkomis provomis, visuose suduose. Provas už suzeidima priesz kompanijas paima varyti už dyka ir visuose miestuose. Parupina ukėsiszkas (citizenship) popieras ir „Charters“ del draugysčių ir kliubų. Iszdaro visokius dokumentus, paraszo aplikacijas arba praszymus ir gromatas. Dalias, skolas atjieszko, parduoda ir parandavoja namus ir iszrenka randas. Intraukia į apsaugojimo kompanijas nuo ugnies ir gyvasties fire and life insurance.

Taipu iszsiunczia pinigų į visas svieto dalis greitai ir pigiai.

Privatishzkas gyvenimas --- 240 South Broad str., Philadephia, Pa.